

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

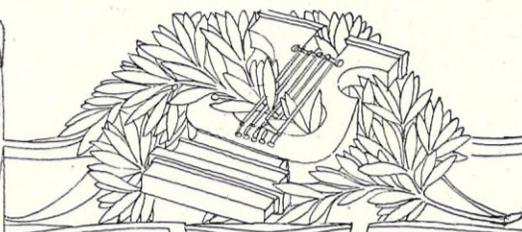
IDUN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

DANIEL FALLSTRÖMS 50-ÅRS DAG

NU STUNDAR också Daniels 50-årsdag. Ej ens honom, kärlekens och drufvans eldige besjungare, lämnar tiden i fred. Födelsedagen infaller den 26 d:s, och Idun inleder därför detta sitt nummer med nedanstående Fallströmiana i text och bild.

"DEN SISTE TRUBADUREN"

EN VACKER och solvarm oktoberdag — en af de många, hvarmed vi blifvit välsignade denna förtrollande höst — samlade sig en hop människor utanför ett af husen vid Styrmansgatan, trängde sig intill hvarandra, gestikulerade och pekade mot en af husets öfre våningar, där en tjock, hvit rök bolmade ut genom de öppna fönstren.

Det var tydligen en uppiggande eldsvåda i görningen... och det borde inte dröja länge, förrän brandkåren lät höra af sig nere på Strandvägen. En välväxt polisman, stram i hållningen som det moderna Stockholm, armbågade sig igenom folkmassan och skyndade in i huset; uppkommen i trapporna mötte han vär-

DANIEL FALLSTRÖM VID SITT SKRIFBORD. FOTO FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAF A. BLOMBERG.

dinnan, i hvars anletsdrag förskräckelsens stämpel gjorde det ena aftrycket efter det andra. Man ringde på tamburdörren, innanför hvilken »den röda hanen» troddes grassera, och frun i familjen kom själf och öppnade.

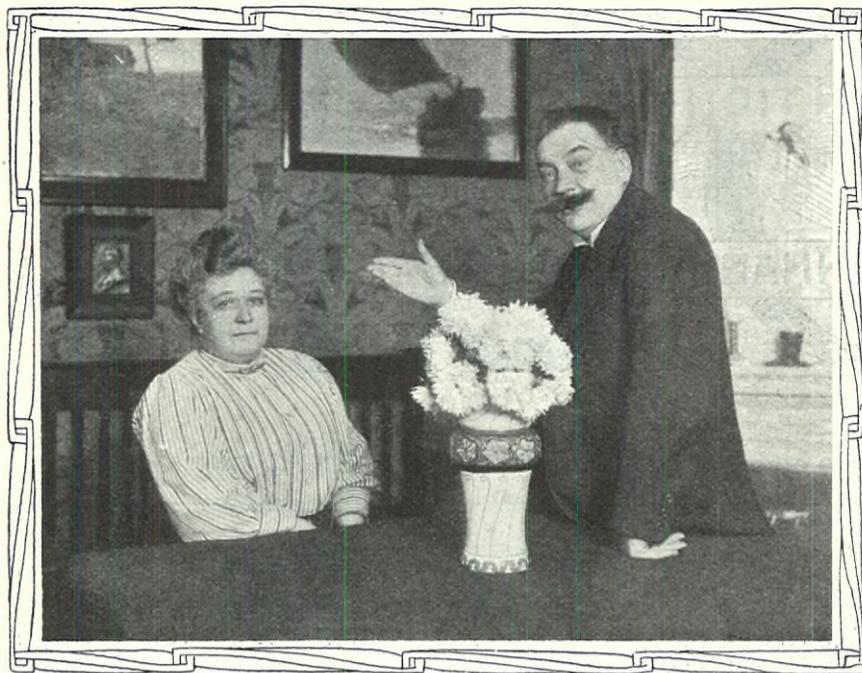
»Är elden lös hos herrskapet?» skrek värdinnan halft gråtfärdig.

»Nej, inte hvad jag vet.»

»Hvarifrån kommer då den förskräckliga röken?... Hela gatan nedanför myllrar af människor, som tror att huset brinner.»

»Ack, det är Daniel, som skall till att fylla femtio år... Han har fotografen hos sig, förstår frun, och det var bara ett par magnesiumblixtrar, som brändes af.»

Hvaraf följde, att

SKALDEN OCH HANS HUSTRU.

den högdramatiska situationen upplöstes i en snopen stämning och lifvet på Styrmansgatan åter gled in i sina naturliga fåror. Men Daniel gick storskrattande af och an på golvet och tvinnade sina jättemustascher.

»Det här var min själ ett äfventyr så godt som något,» utbrast han och ögonen lyste af humor, ty hans alltid lättsöfda tjuvpojksinne hade väckts af det löjliga i händelsen.

Daniel Fallström är och förblir nämligen, trots att hans lyriska grundlynn uttrycker svärmeri och vemod, en stor spjufver, en lifvets sorglöse lekare. Därför kan han fortfarande med naiv glädje erinra sig sin ungdoms pojkestreck, som till exempel då han och Pelle Janzon, vår gamla operas oförgätlige buffasångare, en tidig vårmorgon sutto i en vindskupa på Grand Hôtel, där Pelle Janzon bodde, och sköto till måls på ångaren »Norrteljes» masttoppar.

Men till saken, hvilken är den att vännen Daniel på rena allvaret skall till att fylla sitt halfva sekel, hvarför Idun, hvars trogne och högt värderade medarbetare han varit sedan tidningens begynnelse, anser det som en kär plikt att med dessa rader fläta in ett anspråkslöst blad i den hyllningens lager, som på märkesdagen skall bringas sångaren för hans rika insats i svensk poesi.

Det kan vara lämpligt att i detta sammanhang erinra om, att Daniel Fallströms första framträdande för publiken skedde för jämnt trettio år sedan i Gernandts Svenska Familjjournalen — dock debuterade han ej på vers, utan på prosa med en högromantisk berättelse »Gurli», som nu har enbart kuriositetsintresse. Det var den unge, af lifvet ännu ganska oberörde romantikern Daniel Fallström, hvilken berusad af Dumas' frodiga fantasilekar och hvarför också inte af vår August Blanche och Herman Bjursten, skref den bildsköna Gurli och den franske konstnären Casarins kärlekssaga, som, om jag ej minns orätt, genomleddes i en gammal borgruin. Författaren rycker på axlarna och ler ironiskt, då man nu erinrar honom om denna hans litterära revelj. Och det faller af sig själf, att historien är pojkkäckt naiv och öfverspänd, ja, skrattretande i sin romantiska yra, men läser man dikten med skärpt öra, skall man flerstädes under den högt svallande prosan finna upptakterna till hans mannaårs svärmiska kärleks- och naturlyrik.

Tjuguåringen skref nu raskt på, den ena novellen och novelletten efter den andra flöt ur

fast anställning i Figaro, där Daniel Fallström skref teaterkåserier, stockholmsskisser, poem, blef uppmärksam, började få ett namn. Nisbeth var förtjust i sin medarbetare, hvars talang han trodde på och lifligt uppmuntrade. Men den unge poetens drömmarlyne och yra vagabondnatur fann sig på längden icke i det dagliga journalistiska arbetet; frihetslifvet, då de poetiska skönhetslynnerna växte fram under glada artistsamkväm eller på ströftåg i och omkring det Stockholm, som han älskade och kände sig inspirerad af, manade honom att vända tidningsarbetet ryggen och bli uteslutande författare.

Den tidens Stockholm med den gemytliga operakällaren i tredje Gustafs teaterbyggnad, Lagerlunden, verandan på Hammers lada, ett ännu här och hvar pittoreskt Norrmalm och några gamla måleriska Ladugårdslandskvarter, af hvilka de sista resterna för ej länge sedan grusats, var den hufvudstad, i hvilken Daniel Fallströms finstämda lyra fann sin rätta resonans. Då lefde Svante Hedin, Pelle Janzon, Fritz Arlberg, Victor Holmqvist, då lyste de vackra flickorna Kleingardt, Thunberg och Rustan i det stockholmska teaterlifvet, då var Ellen Hartman vår scens friskaste ingenue — och midt i dessa artistkretsar hade den unge Daniel Fallström sin plats mellan bågaren, kvinnogratien och lyran. Då föddes många af hans friska, formfina stockholmsdikter, fyllda af strålande sol eller sommarnattens halfdunkel, klingande af flickskratt och kyssar och bräddade af musikaliskt väljud.

Eller också flög han med mäsarna utåt skärgården, till Blidö eller Ljusterö, som ännu hade kvar sin ursprungliga naturfärgning, lefde därute fiskarens och jägarens berusande friluftslif och besjög hafvet, kobbarne, skutans kamp med bränningarna, soldagar och stjärnätter i friska rytmiska strofer. Sedan Bellmans tid har ingen svensk poet ägnat sin lyra åt Stockholm och dess natur så flitigt och inspireradt som Daniel Fallström.

Men vandringslusten porlade i blodet och han begaf sig ut till Paris, till Italien, hvarifrån han hemsände sina graciösa boulevarddikter, eldiga canzoner om svartögda italienska flickor, lazzaroner och marmorgudar. Själ en typ, hvars andliga samhörighet med söderns trubadurer ingen kan misstaga sig på, sjöng han ur bräddfullt hjärta sin kärlek till lifvet, dess sol, dess kvinnor och vin. Men sin svenskhet bevarade han, och om möjligt diktade han ännu mera förälskadt om sitt Stockholm, då han kom hem från Italien med dess ljus kvarsittande i ögonvrån.

Som utgifvare af teatertidningen »Puck» gaf han sig ännu en gång — det var 1883 — i kast med journalistikens besvärigheter. Det blef visserligen bara till elfva nummer, men de kostade sin redaktör många hårda timmar, ty förläggaren, en civilingenjör, hade aldrig några pengar — och Daniel ännu mindre. För att på ett hederligt sätt kunna låta slutnumret lämna pressen, måste Daniel bära hela sin lösegendom, kläder, mustaschborste, stöfvelknekt och andra en fattig poets dyrbarheter, till pantbanken... Men sedan dess har han heller aldrig haft någon önskan att bli tidningsredaktör.

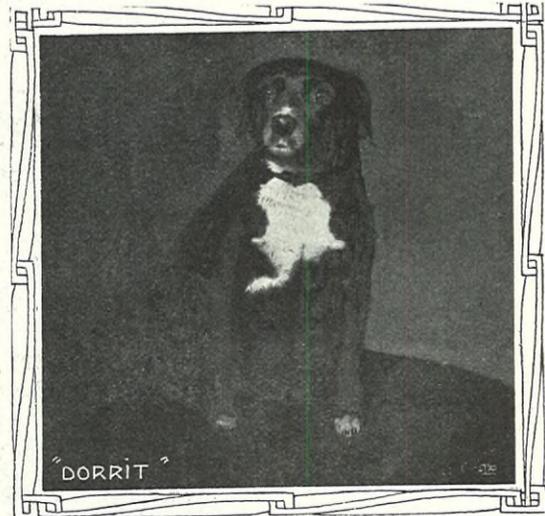
Däremot har hans intresse för teatern

DANIEL FALLSTRÖM PÅ SKAGEN. EFTER EN OLJEFÄRGSSKISS AF MICHAEL ANCKER.

hans mjuka penna och samtidigt hade han frisk aptit på lifvet — närmare bestämt 1870-talets sorglösa och älskvärdt lättsinniga stockholmslif — i hvars armar han kastade sig med ungdomlig njutningslystnad.

Så fick han i sin hjärna att han skulle bli aktör, tog under två år lektioner i plastik och deklamation för fru Tammelin, gick därefter som privatelev för Willman och höll just på att få debut, då Hugo Nisbeth, Figaros grundläggare, befriade honom från teatergrillerna genom att förespegla honom en större framtid som journalist och skald. Nu följde en tids

När ni härnäst köper skodon
begär då att få se

Victoria
kängor

Profva dem och öfvertyga
Eder att de göra skäl för
namnet

»Damernas favorit».

VICTORIA-kängor säljas i finare skoaffärer
öfverallt — i alla moderna färger och skinn-
sorter, till populära priser och tillverkas af
LUDV. TRAUGOTT, Stockholm.

TVÅ BÅTAR I SOMMARNATTEN

af Daniel Fallström

alltid brunnit lika varmt och lefvande, fast aktörsdrömmarne endast voro luftslott, som smulto bort i det blå. Som dramatisk författare debuterade han ganska tidigt med en spirituellt enaktare, »En förmiddagsvisit», och sedermera skref han för August Lindbergs räkning ett satiriskt stycke, »Stockholm—Göteborg», hvilket på sin tid kom rätt mycket buller åstad i Göteborgspresen.

Det skulle bli publicistmöte i rikets andra stad det där året, det var 1889, och Daniel slog följe med några stockholmska tidningsmän, som reste ned. I likhet med dessa hade han beräknat att vara borta en tre à fyra dagar, men det blef lika många månader, ty han återsåg ej hufvudstaden förr än i november. Göteborg intog honom och han intog Göteborg, sedan han under ett par förtrollande sommarveckor på Marstrand medverkat vid några tablåer uppe på fästningen och därvid som poet lagt hela Göteborgssocieteten för sina fötter.

Omstrålad af popularitetens gloria tillbringade han hösten i Göteborg, hade som alltid betydligt ondt om pengar, men njöt det oakadt af tillvaron och umgicks ej sällan bland Göteborgs börsaristokrati. Drastiska infall ägde han fortfarande i öfverflöd och ett af dem blef historiskt. Daniel köpte nämligen en dag en lefvande kalf på Göteborgs salutorg, med hvilken han gick omkring i staden och satte dess invånare i häpnad. Men som han endast var van att leda pegasen vid tygeln, tröttnade han snart på det nya, för honom ovanliga djuret, hvarför han sålde det och förtjänade — 50 öre på affären.

Så en dag sent fram på hösten mötte han August Lindberg, hvilken låg med sitt sällskap i Göteborg och hade det bistert med en kall-sinnig publik.

»Skrif en pjäs åt mig, Daniel,» sade Lindberg med sitt tragiska tonfall, »så att jag kan få folket att gå på min teater... Skrif något om Göteborg, något med stämning och charm i, men roligt på samma gång... Människorna vill skratta ser du... Lifvet är så trist och grått för dem... och så luktar deras kanaler så illa här i sta'n.»

Ja, Daniel kände sig tvärt inspirerad, dessutom tänkte han, att han kanske kunde förtjäna litet pengar, hvilket väl behöfdes, enär en respektabel räkning låg och väntade honom på gubben Haglunds Göta källare, där han bodde.

Han dref uppåt Masthuggsbergen, från hvars skrofliga hällar han fångade staden med dess varf, dess fartyg och krämarpalats i en stor sugande blick, hvarefter han gick hem och skref. Efter sju dagar förelåg komedien »Stockholm—Göteborg» i manuskript... Den lästes upp för Lindberg, som med ett satiriskt grin i sitt Mefistoansikte sade: »Ja, det här var inte precis den måg jag tänkt mig, men jag ska spela stycket, få vi se. Dock, o Daniel, var beredd på att man kommer att stena dig.»

Och det slog in. Premiären hade lockat utsåldt hus och föreställningen blef på en gång succés och stor skandal. Författarens stycke var nämligen, trots den eleganta och stämningsfulla formen, en dramatisk pamphlett riktad mot det rika Göteborg, tidningarna voro ursinniga, publiken likaså, men teatern fick fjorton fulla hus. Hvad Daniel beträffade måste han hals öfver hufvud kasta sig i en kupé på första stockholmståg. Han reste som han gick och stöd, i sin sommarkostym, utan öfverrock, fast det

var i november månad, och i det tillståndet återsåg han Stockholm. Det var hans stora äfventyrsroman det året.

*

Någon ytterligare originaldramatik har Daniel Fallström ej producerat, ehuru han umgåtts med planer att skriva åtskilligt för scenen, och han kommer

kanske också att göra det. Däremot är hans smidiga verskonst förbunden med Ludvig Fuldass sagospel »Talismanen» och Holger Drachmanns »Gurre», af hvilka han åstadkommit tolkningar, som i poetisk skönhet och formens elegans äro jämbördiga, ja, delvis öfverträffa originalen.

Till Drachmann stod vår svenske poet, som bekant, i ett varmt vänskapsförhållande. De voro också i mångt och mycket själsfränder, samma sorglösa äfventyrslynnne behärskade dem båda, samma romantiska svallning genomgår deras poesi.

Skagens klitter och Villa Pax' trefna murar kunna berätta om de båda diktarnes samkväm därute mellan två haf, som brusade sitt ackompanjemang till deras lyrors sång och deras samtal vid den bräddade remmaren under ljusa sommarnätter. I ett af sina bref till Fallström — de korresponderade lifligt — erinrar Drachmann honom om hur de på Skagen »blev Venner for Livet. Hvis der er et andet,» fortsätter Gurrens sångare, »mödes vi sikkert også der. Brave Folk har altid noget at hjælpe hinanden med, selv i Elysséen smiter alskens Pak ind — som brave Mænd må kaste på Porten», och han tillägger: »Du, Daniel, er blandt de faa Mandfolk, der giver sig selv, varm og ærlig som Du er. Til Dig kan man have Tillid, Dig kan man stole på som en god Ven.»

Det var också under Skagenbesöket målaren Ancker gjorde den träffande karikatyr af Daniel, som vi i dag återgifva.

För öfrigt hyser så godt som hela den danska författare- och artistvärlden stor sympati för »vår siste trubadur», som en litteraturhistoriker kallar honom, och särskildt värdesättes han högt som teaterkritiker, hvilket bevisas af, att hans recensioner i Nya Dagligt Allehanda ofta citeras i Köpenhamnspressen.

Hans vän, den danske skådespelaren Robert Dinesen, af hvars expressiva talang stockholmarna njutit vid olika tillfällen, anser att han borde bli regissör, och skrifer: »Du er netop Manden, hvor der skal Fantasi, Fart, Lyrik og Storm frem — Du virker saa herlig frisk og — hvad skal jeg sige — vækkende — og det er sku' det der skal til i vor sløve Tid.»

En annan framstående dansk skådespelare Albrecht Schmidt, resonör vid Folketeatret, karakteriserar sin svenske vän i en dikt, som jag tillåter mig att här nedan anföra, emedan den träffande belyser ett par sidor af personligheten

Till Daniel Fallström.

En Herremand af Hjærtets Adel
Fuldblodig i vor Dekadence,
En Ridder uden Frygt og Dadel,
Et Stykke saftfuld Renaissance.

Vemodig som en Grædepil
Den ene Spids af din Moustache,
Den anden lyser som et Smil,
Et Blus — en Festplumage.

Den vædes ofte — gylden-röd,
Staar spilt som Ørnevinger
Omkring Pokalens Purpurglöd,
Naar Du til Mund den svinger.

Se här för Iduns läsare vår jubilerande skalds allra nyaste dikt! Hur fagert bryter den icke i sin spegel diktarsjäls tvänne grundelement: lifsglädjen och vemodet!

PÅ FJÄRDENS speglade vatten
med rosiga skyar i
två båtar i sommarnatten
hvarandra gleda förbi.

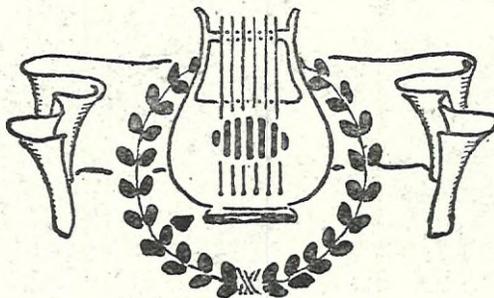
Den ena var blomstervirad —
från den ljödo sång och skrott,
när kärlekens fest blef firad
i dunkelblå julinatt.

Den andra var mörk som döden —
en klagande, tung musik
sig bredde med aftonglöden
öfver skymmande, vasskrönt vik.

Men båda ungdomen styrde
under eviga stjärnors brand —
som pärlor dropparna yrde
från lyftade årblads rand.

Så slukades de af natten...
Min fråga följde dem åt:
»Fanns lyckan ombörd hos skratten
eller hos bötgörarsång och gråt?»

Sak samma! Helt kort är lifvet —
en kyss och en sorgesång —
förgängligt, på vattnet skrifvet,
det sjunker i böljornas gång.

Barngarderoben är en svensk upplaga af den enda i utlandet existerande tidning i denna bransch och står i förbindelse med kontinentens förmästa barnklädersaffärer och erhåller från dem rikhaltiga mönster till allt hvad som hör en välförädd barngarderob till. Tidningen är också tongifvande på sitt område samt utgifves på flere språk och i kolossala upplagor.

Barngarderoben

Pris för helt år 3 kr.; halft år 1: 60 kr.
Lösenummer 30 öre.

Barngarderoben utkommer med ett rikhaltigt illustrerad nummer i mån., åtföljdt af en dubbelsidig mönsterbilaga med en mängd tillklippningsmönster. Den bör sålunda blifva af ofantligt värde för hvarje moder, helst som den därjämte lämnar henne en god hjälp med barnens sysselsättande, och gifver mer än tillräcklig ersättning för prenumerationspriset.

Du er en buget bred Lande'nægt
Med Ar af mange Krise.
En Søn af stærke Tiders Slægt,
Der svor till Sværd e h. Hægt.

Der aldrig helt faldt hen i Ro,
Thi næste Nu var maaske Døden,
Ens Daglimaal var næste Kro,
Der drak man »Dus» med Morgenrøden.

Jeg ser Dig altid, stærke Bams,
Med Vers paa Læben, Stob i Hænder,
Klædt i en brunslidt Lædervams
Med Gyldenskærf om Dine Lænder.

Rim vælder fra dig som en Regn
Af Gulddukater — Manna.
Skaal, Søn af selve Wallenstein —
Skaal, Din Madame, Fru Anna!

Albrecht Schmidt.
25 nov. 1906.

Och nu fylder Daniel Fallström 50 år. Men

ingen kan tro det, som ser honom eller läser hans dikter. Hans känsla är fortfarande lika ung, hans vers lika friska, lika spänstiga. Det vemod, man träffar där, har alltid funnits, och det tynger ej hans sång, det gör den endast mera smältande.

Skaldens förläggare manifesterar halfsekeldagen genom att utge hans stockholms- och skärgårdsdikter i en elegant volym betitlad »Stockholm och skärgården», illustrerad med en serie akvareller af Victor André samt teckningar af Gunnar Widholm, af hvilka sistnämnda vi, med benäget tillstånd af förlagsfirman, reproducerat två som inramning kring porträttet på första sidan.

Våra öfriga bilder »omkring Daniel Fallström» ge läsaren en inblick i diktarens varma och ljusa hem vid Styringsgatan, där fru Anna Fallström, hans hustru och trofasta stöd, värnar om hans diktarfrid och gör luften lätt att andas,

och där hunden Dorrits kloka, milda ögon hän- gifvet följa den älskade husbonden.

Hvad skall en gammal vän mera säga om Daniels personlighet? Jo, att han är en af dessa äkta svenska hjärtemänniskor, som det blir all- mera ondt om i vår hycklande, rigorösa och åtsnörda tid, en kärnkarl, som tål intet ondt, men gläder sig åt allt godt, som lider med de nödställda och skrattar med de glada och hvars diktarbröst är fullt af kärlek till och entusiasm för allt, som är stort, ungt och skönt i lifvet.

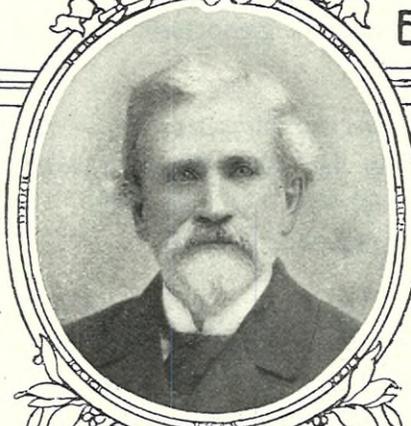
Tusen och åter tusen människor öfver allt Sveriges rike skola på halfsekeldagen sända skalden sin tacksamma hyllning för hans lyras sång om det land och den stad, som han älskar med djup och sann svenskmanakärlek, och i denna hyllning deltagar, Daniel, din hän- gifne vän

ERNST HÖGMAN.

FÖR DE FATTIGA SMÅ

PRESSEN HAR I dessa dagar meddelat nyheten om en miljon donation, afsedd att bereda fattiga skolbarn från Stockholm tillfälle till ett par års vistelse på landet i sammanhang med deras skolgång. Idun har i dag nöjet meddela porträtt af de två personer, hvilkas namn

EMIL SUNNERDAHL

EN STORSLAGEN DONATION

alltid komma att vara knutna till den storslagna gåfvan, grosshandlare Emil Sunnerdahl och hans dotter, fröken Magna Sunnerdahl, som nu satt i verket sin aflidne faders planer genom att donera en summa af fyra miljoner till upprättande af skol- kolonier på landet.

I ETT DISKRET patricierhus vid en af de få tyista, verkligt gammalförnåma gator vår stad kan berömma sig af, har fröken Sunnerdahl sitt hem. Det är inte så lätt att skaffa sig tillträde dit, genom en sträng tillbakadragenhet söker hon skydda sig för obehaget af den uppmärksamhet, som genom en gåfva af dessa ovanliga dimensioner naturligtvis fästes på gifvaren. Men när man lyckats, är man glad åt det tillfälle, som beredt en möjlighet att kasta en blick in i ett af dessa gamla hem, hvilkas egendomliga tjuskraft är svår att definiera och omöjlig att framtvinga, och där allt ännu vittnar om döda generationers stillhet och stränghet, kraft och rikedom.

Jag hade väntat några minuter i en förtjusande gammal salong, då jag slutligen hade framför mig en blond, djupt sorgklädd liten dam, som förekom mig och mitt tal genom att utan någon inledning förklara, att hon själf icke kunde räkna sig någon berömmelse i den frikostighet, som utöfvats.

— Det är helt och hållet min fars verk, min fars tanke.

— Som fröken Sunnerdahl realiserat.

— Ja, men det var ju blott så naturligt, svarade hon enkelt. Han hade så ofta talat med mig om sina planer, och det var hans önskan, att jag skulle utföra dem.

FRÖKEN MAGNA SUNNERDAHL. A. BLOMBERG FOTO.

— Hur har fröken Sunnerdahl tänkt sig dessa skolkolonier?

— Den detaljerade planen är ej färdig, men vi ha velat skapa en liten by någonstans i Stockholms närhet, dit vi kunde föra barnen från gränderna och göra dem friska till kropp och själ. Min far sade alltid, att det borde göras något för barnen, innan storstadsgränderna och de dåliga hemmen hunnit fördärfva dem.

— Vi hoppas, att ett par års vistelse på landet under god vård skall hos barnen kväfva sjukdomsfrön och dåliga anlag och göra dem till sunda människor. Kunna de också komma till att älska landtlifvet och stanna ute på landsbygden vore mycket vunnit. Men först och främst vilja vi göra den lilla barnkolonien till en plats, dit barnen komma gärna och stanna ännu hellre. Den får inte bli någon tung och mörk uppfostringsanstalt.

— Tänker fröken Sunnerdahl ägna sitt personliga intresse och sin tid åt företaget? frågade jag.

Hon såg på mig.

— Det var ju min fars mål i lifvet, och nu är det ungefär det enda jag har, sade hon blott.

E—ER.

Skönhet är makt.

For hvarje dam torde det vara af största intresse att taga kännedom om sättet för en rationell hudvård. Detta tillfälle gifves i de värdefulla praktiska råd som erhållas uti vår stora bok afhandlande **Skönhetens hemlighet**. Boken erhålles gratis och franko. Tillskrif oss i dag.

Parfymeri Louise, Stockholm.

GURLU HERTZMAN-ERICSON:

“System”.

FÖLJD AF tacksamma blickar skred den smärta gestalten från bädd till bädd. Kuddarna skakades om under trötta hufvuden, en liten hand lades sval och kylande på heta pannor, och lifvet, det friska, verklighetsfyllda lifvet tycktes som en osynlig fläkt bölja omkring henne.

Luften i lasarettssalen var denna morgon hög och ren, vårvinden hade sändt in spelande fläktar, och nu flödade solen genom de höga bågfenstren i en bred, gyllene flod, kastade skarpa ljusreflexer öfver skrumpna drag och tände nytt hopp i de ungas hjärtan.

Då “syster” kom, kunde man inte heller hänge sig åt dystra tankar. Hon såg så ren och prydlig ut i sin ljusblå bomullsklädnad, att blicken måste följa henne med välbehag. Den lilla hvita mössan, som hvilade på hennes mörka hår och hvars band slutade i en liten rosett under hakan, gaf hennes drag en nästan barnlig prägel och det glittrade alltid sol ur hennes ögon. Hennes händer voro så fasta och mjuka, hennes handtryckning ett stöd för mängden, då båren kom för att hämta dem in till operationssalens dystra mysterier.

“Syster” smålog, då hennes blick öfverförela raden af sängar, där både unga och gamla ansikten blickade henne till mötes. Hon kände sig som en mor för dem alla, både åldringar och barn. De lågo där så hjälplösa och ösjälfständiga. Det årslånga lidandet hade hos oss lika bränt sig in med misströstans gift eller också låtit bitterhetens galla sjuda i sinnet. Hon måste jollra med dem som man jollrar med barn, berätta glada sagor om sol och sommar och leda deras mörka tankar in på ljusa banor. De stodo ju så utanför lifvet, att det nästan lossat sitt grepp om deras själar. De vågade inte tro. De vågade inte hoppas. På skuggsidan lefde de och där skulle äfven återstoden af deras dagar förrinna. Hvad var det hos “syster”, som åter tände en gnista hopp inom dem? Hon ägnade ju sitt lif åt att vårda dem, men icke visste hon hvad lidande ville säga, icke hade hennes barnaögon skådat in i den natt, dit ingen ljustråle tränger. Det var väl hennes ungdom och skönhet som förtrollade dem, hennes stämmas glada kvitter, hennes ungdoms ljusa tro.

Nu böjde hon sig öfver en bädd, där en gammal kvinna satt till hälften upprätt mot kuddarna. Det hvita håret låg prydligt kammat i tvenne flätor, som inramade ett litet skrumpet ansikte af nästan genomskinlig klarhet. Döden hade redan tryckt sitt insegel på de insjunkna kinderna, men där hvilade något af kvällsro och stillhet öfver hennes tårda drag.

— Hur står det till med mor Anna i dag? En glimt af lycka lyste till i de matta ögonen och de små vissna gumphänderna, gula och skrynkliga som åldradt pergament, slöto sig om den unga kvinnans händer.

— Det lider, syster, det lider. Men jag är så glad och nöjd. Jag är så gammal, att jag behöfver komma till ro. Men nu är plågorna nästan borta; jag har det så skönt. Syster lilla, hennes svaga stämma gick nästan öfver i en hviskning och hon drog den andra närmare intill sig, vill syster lofva mig en sak?

— Visst vill jag det, mor Anna.

Den gamla närmade sin mun till hennes öra.

— När det kommer, syster, när jag skall öfver gränsen, vill syster lofva att jag får somna in med systers hand i min?

Ett par tårar sipprade ned i fårorna på hennes kinder.

— Syster har alltid varit så god mot mig. Jag är inte rädd, nej visst inte, men det skulle kännas så tryggt, om syster följde mig i det sista.

Syster lät handen smekande glida öfver det hvita håret.

— Det lofvar jag visst, mor Anna, men jag hoppas, att det ännu skall dröja. Vi ha svårt att afvara mor Anna här.

Ännu ett par bäddar hade syster att passera, sedan lämnade hon sina skyddslingar med en vänlig nick och gick in i ett privatrum på andra sidan korridoren.

Där stod fönstret öppet och de tunna gardinerna fläktade i luftdraget. Utanför stod en syrénbuske, hvars tunga klarar nådde ända upp till fönsterposten. Deras vällykt inandades af en ung kvinna, som trött hvilade hufvudet mot kuddarna. Det kändes så svårt att ligga bunden vid sjuklägret, när luften var ljum att andas och naturen smyckade sig till sommarens glada fest. Hon hade sitt hem på landet, och nu visste hon att björkarna stodo i nyutsprucken fågring och att äppelträden klädt sig i snöhvitt skrud. Nu sprungo smättingarna omkring i solskenet på gårdsplanen och hennes man ledde arbetet i trädgården. Å, hvad hon längtade efter dem alla.

Det var ett par tårdränkta ögon som rikta- des mot syster, då hon trädde in i rummet.

— Hvad nu då? Tårar och sura miner! Nej, min unga fru, det passar rakt inte på en dag som denna med sol och vår.

Med dessa ord närmade hon sig sängen. De båda kvinnorna hade under tre veckors sammanvaro fäst sig vid hvarandra, och den sjukas drag ljusnade, men rösten steg i jämrande tonfall:

— Ack syster, om ni visste hur utledsen jag är på att ligga fastkedjad så här, och doktorn har tröstat mig med att jag får ligga ytterligare tre veckor.

Det skälde kring läpparna och gråten var inte långt borta.

Syster fattade vänligt den lilla handen, som nervöst fingrade på lakanet, och sade tröstande

— Tiden går snart och tänk så roligt det blir när ni, frisk och sund, får återvända till man och barn. Ni kommer att mottagas som en liten drottning och man skall bära er på händerna i blotta glädjen att ha er åter.

— Ack ja, det tror jag visst, men nu längtar jag efter Kurt och smättingarna så att jag knappt kan stå ut längre. Jag vill, jag måste hem, utbrast hon med minen hos ett trotsigt barn.

— Men käraste, ni måste vara tålig och ta ert förnuft tillfång. Tänk på dem som ha det mångdubbelt svårare än ni och som skulle le åt edra små bekymmer, när de vet hvad verkliga betyda. Jag skall säga er, att nyss kom jag från en kvinna, hvilken liksom ni har man och smättingar därhemma, fast i fattiga omständigheter, och hon har inget hopp att någonsin få komma tillbaka till dem.

— Visst är det synd om dem, svarade den andra retligt, men det kan väl inte vara någon tröst för mig, att andra ha det sämre än jag.

“Syster” satt tankfull en stund. Ett skarpt veck lade sig mellan ögonbrynen och munnens fasta linje stelnade i ett drag af smärta.

Plötsligt sade hon med något förändrad röst:

— Jag undrar om det skulle göra er godt att höra en sannsaga. Om ni då skulle ha lättare att bära de återstående vec-kornas längd?

— Är det om er själf ni vill berätta?

“Syster” nickade sakt. Det kom ett fjärrskådande uttryck i hennes ögon och hon började:

— Det var en gång en ung man och en ung kvinna som funnit hvarandra. Lifvet tedde sig för dem som en dag af leende lycka och sol, de voro som skapade för hvarandra och de plockade af lifvets gåfvor som barn plocka blommor på en äng. De redde sitt näste i en skogrik bygd, där han verkade som läkare, och njöto sin lycka i fridfull ensamhet. Så rik och ogrumlad var den, att hon stundom kände en smygande fruktan, att lifvet icke alltid skulle kunna förbli så helt, men hans ömhet förjagade alla dystra tankar. Då hon väntade sitt barn kom något af vördnad och tillbedjan i hans sätt och aldrig hade hon såsom nu känt sig styrkt och höjd af hans kärlek. När äntligen barnets lilla duniga hufvud hvilade mot hennes bröst, kände hon att världen icke kunde rymma en större lycka, och hennes blick sökte sig till honom, som gjort hennes lif så rikt. Men andra dagens morgon väntade hon honom förgäves.

— En häftig förkylning, visserligen ofarlig, men han måste hålla sig i sängen, lugnade henne den tillkallade läkaren.

Men hon trodde honom inte.

Hon betogs af en oförklarlig ångest och hennes kinder började glöda i feber.

I trappuppgången utanför hörde hon tassande steg och försiktiga hviskningar. Säkert var det något man ville dölja för henne. Hennes feberfantasier blefvo oroliga och den smygande ångesten förlamade hennes tankar. Hon låg i upphetsad vända, hon ville upp och vårda honom, och man måste med våld fasthålla henne i sängen.

En dag, när blodet saktat sin fart, hörde hon tunga steg som taktmässigt trampade uppför trappan. Det lät som om något stort och tungt bars upp. Det var grofva mansstöflar som låto höra sitt klamp, klamp, och med ens stod det för henne, hvilken börda det var som lät stegen ljuda så tunga.

Hon såg sköterskans förskrämda ansikte och hon stötte fram:

— Säg mig sanningen? Är han död? Var det kistan?

Sköterskan brast ut i gråt, och hon, som låg där med krampaktigt knutna händer, behöfde inte fråga mer.

Febern slöt henne åter i sina armar, förde henne bort mot bilder, som jagade hvarann i ursinnig fart, sletos sönder och flöto åter samman i en jäktad hjärna.

Man sade, att hon sväfvat mellan lif och död.

Hennes första medvetna intryck var det af en flammande sol, som hvirflade rundt i allt trängre kretsar, tills den plånades ut och ersattes af en annan som fyllde hennes synvidd. Småningom aftog hastigheten och hon urskilde de förgyllda empirekransarna i tapetens mönster. Då mindes hon sitt eget jag och förnam i sitt hufvud en värkande känsla som af en

(Forts. sid. 528.)

LUZERN

☉ Förnäm vistelseort under sommaren. ☉
G:D HOTEL NATIONAL

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: “National”.

ETT · MÄRKLIGT · NATIONELLT · KONSTVERK
Altartaflan · för · Gustaf · Adolfskapellet · i · Lützen

L. WAHLMAN

ÅTER STUNDAR den i svensk och tysk häfd stora minnesdagen den 6 november, Gustaf II Adolfs dödsdag, till hvars hugfästade bland annat en svensk fosterlandsvän och mecenat, konsul O. Ekman, på sin tid lät uppföra Gustaf-Adolfskapellet i Lützen, efter ritning of arkitekten L. Wahlman. Kapellets utsmyckning kommer nu att fullständigas genom en meddela en reproduktion. Den mycket kände och skattade arde dekoratift hållna oljemål-åter dokumenterat sig som en talangfullaste ut-

O. HJORTZBERG

DET ÄR konsulinnan Ekmans pietetskänsla och frikostighet, som förskaffat det af hennes framlidne make åstadkomna Lützenkapellet den konstnärliga altarpriyd- nad, hvilken i dagarna afgått härifrån till sin bestämmelseort. Taf- lan är delad i tre fält, af hvilka det midtersta upptages af en mängd i skyarna kringsväfvande, strålbegjutna änglahufvuden, under hvilka ses skymta Lützens slagfält med sina kämpande härskaror. Till vänster synes Gustaf Adolf i full krigarrustning, med den högra handen stödd mot bibeln, medan han med den vänstra trycker svärdet mot sitt bröst, till höger Martin Luther seende mot himlen med en siares uttryck i blicken. I fältet under midtelpartiet läses den första strofen af Gustaf Adolfs

krigspsalm "Förfäras ej, du lilla hop". De anslående figurkompositionerna, af hvilka i synnerhet Gustaf Adolfs gestalten är aldeles förträfflig, ha, som ofvan nämnts, till upphofsman artisten O. Hjortzberg. Den rikt skulpterade inramningen är komponerad af kapellets arkitekt L. Wahlman, och det skulpturala träarbetet har utförts af hrr Artur Gerle och Per Kers, af hvilka den förre skurit figurerna, den senare ornamentiken. Leverantör af träarbetet är fabrikör J. A. Lagerqvist.

Altarpriydadens höjd är 4 1/4 meter, dess största bredd 3 3/4 meter, hvilka betydliga proportioner än mer öka det mäktiga intrycket af kompositionen.

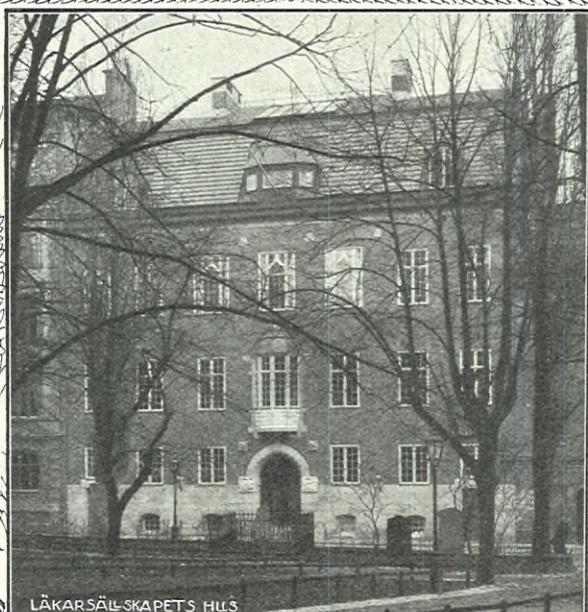
DEN NYSS FULLBORDADE ALTARTAFLAN TILL GUSTAF II ADOLFSKAPELLET I LÜTZEN. MÅLNINGARNA UTFÖRDA AF

ARTISTEN O. HJORTZBERG, DEN SKULPTERADE INRAMNINGEN AF ARKITEKTEN L. WAHLMAN. FOTO GEN. STAB. LIT. ANST.

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

1808 - 25 OKTOBER - 1908

E. GADELIUS

H. GAHN

A. J. HAGSTRÖM

C. F. v. SCHULZENHEIM

J. H. GISTRÉN

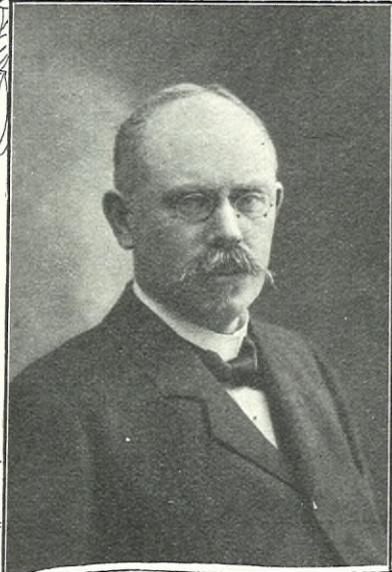

J. BERZELIUS

C. TRÄFVENFELT

SÄLLSKAPETS 7 STIFTARE

PROF. F. LENNMALM
SÄLLSKAPETS ORDF.

PROF. E. MÜLLER
SÄLLSKAPETS SEKR.

NÄR SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET den 25 oktober samlas till fest, är det för att högtidlighålla den hundraårsdagen af dess första sammankomst. Då hade nämligen ur idén att anskaffa ett "Medicinskt Läsebibliotek" till nytta för de läkare, som ej hade råd att själfva hålla sig med dyra vetenskapliga verk, utvecklats planen till ett svenskt läkaresällskap, som efter nödiga förberedelser kunde ha sitt första sammanträde den 25 oktober 1808. Stiftarna voro sju af dåtidens främsta män å läkarvetenskapens område: Jacob Berzelius, E. Gadelius, C. F. v. Schulzenheim, H. Gahn, J. H. Gistrén, A. J. Hagström och Carl Trafvénfelt. Sällskapet stiftades, heter det i urkunden, "till vetenskapens fullkomnande genom inbördes meddelande af kunskaper och samlad erfarenhet samt till främjande af det vänskapliga förtroendet läkare emellan". Medlemmarna voro till en början ett tjugotal, som möttes till samkväm i Collegii medici hus på Riddarholmen hvarje tisdag, den dag, som alljämt är läkaresällskapets samlingsdag.

Efter att ha existerat några år erhöll sällskapet årligt statsanslag, och så småningom tillföll detsamma flera donationer, som betryggade dess ekonomi och gjorde det möjligt för sällskapet att köpa ett eget hus. I detta hus, beläget vid Jakobsgratan, voro sällskapets lokaler inrymda ända till dess för ett par år sedan

Dr. K. MALMSTEN

Dr. A. FÜRSTENBERG

PROF. C. G. SANTESSON

Dr. A. KULL

det nya stilfulla huset vid Klara Östra Kyrkogata togs i bruk. Genom andra donationer har sällskapet äfven erhållit en pensionsfond.

Allt sedan sin upprinnelse har Svenska läkaresällskapet inom sig hyst framstående män, ofta med europeisk ryktbarhet, och ett stort antal utländska lärde hafva varit och äro medlemmar af detsamma. Sedan år 1839 utger sällskapet som bekant tidskriften Hygiea.

Vår bildserie i dag upptager de personer, hvilkas namn i första hand äro knutna till det förestående jubileet: Sällskapets ordförande professor Lennmalm och dess sekreterare professor Müller, som tillsammans med professor Malmsten bildat den kommitté, som haft festförberedelserna om hand, professor Santesson, som författat jubileumskantaten, och doktor Kull, som komponerat musiken till densamma. Dessutom bringa vi bilden af Sällskapets enda kvinnliga hedersledamot fru Lotty Bruzelius, den framstående Stockholmsläkarens professor Bruzelius efterlämnade maka, som kallats till denna ärepost som ett erkännande af hennes stora donationer till sällskapet.

För att hugfästa hundraårsminnet af sällskapets stiftande har bl. a. äfven präglats en medalj, af hvilken vi likaså meddela en bild. Den vackra medaljen har till skapare den kände gravören Erik Lindberg.

Som ett apropå till jubileet ha vi också haft nöjet mottaga den uppsats af en af sällskapets mest kända medlemmar doktor A. Levertin, hvilken vi här nedan meddela och hvari han lämnar en skildring af läkaresällskapets samkväm, de historiskt ryktbara tisdagskvällarne.

Vårt sällskaps tisdagar.

DET BARN man mycket älskar vill man också af bästa förmåga hedra. Min kärlek till Svenska läkaresällskapet är förvisso nedärfd från min fader, som under de femtio år, han var ledamot af sällskapet, aldrig försummade en tisdagsafton. Han satt där år från år på sin sedvanliga plats, visserligen på sistone ej mera omgifven af sina jämnåriga, ty de flesta af dessa hade redan aflidit, men ett faktum var dock att han räknades till sällskapets inventarier, och de unga hade så småningom gjort sig bekanta med den gamle doktorn, sällskapets historiograf. Äfven sedan sällskapet nydanat sin lokal uti det gamla välkända huset på Jakobsgatan, hade man bibehållit en tradition från gamla dagar: midt uti salen stod ett stort bord och kring detta placerade sig sällskapets äldre medlemmar. Vi unga togo plats oftast i raden bakom de gamla eller sutto kring vägarna. Nu har man ändrat detta. Nedanför en hög kateder, där vår ordförande sitter med sekreteraren på ena sidan och kvällens föredragande på den andra samt stenografen fröken Sundberg framför, står nu stolrad vid stolrad i många riktningar och där sitta vi nu 1908 års ledamöter om hvarandra. Nog var det förra bruket mycket gemytligare, nu kommer och går man utan något ceremoniöst band, den nyinvalde ledamoten intager sin plats, och ingen hälsar honom välkommen. För några år sedan, under professor Medins ordförandeskap, var det bruket infördt, att den nykomne hälsades välkommen, hans namn upplästes af ordföranden, och i och med detsamma var han föreställd för alla de närvarande såväl äldre som yngre.

Hur tillgår det nu på sällskapets sammanträden? Sedan dagens löpande ärenden undanströks, protokollet blifvit uppläst och justerat, meddelar ordföranden, att föredrag är anmäldt i dagens klass — vi äro nämligen indelade i fyra stora afdelningar eller klasser — ja, d. v. s. nu får man ju redan dagen förut i kvälls- och morgontidningarna meddelande därom, för

ETT REMARKABELT GULDBRÖLLOP firades den 19 dennes mellan en af hufvudstadens märkesmän inom affärsvärlden f. d. stadsmäklaren J. H. Zehræus och hans maka född Grey. Det åldriga paret, som ännu är i besittning af nästan ungdomlig vigör, hyllades på hedersdagen från när och fjärran. Dagen firades i de gamles hem i hufvudstaden i kretsen af barn, barnbarn, syskon och anförvanter. Florman foto.

den händelse någon vill förbereda sig till diskussion eller om han vill vara borta, emedan det berör en fråga, som ej vidare intresserar honom.

I äldre tider erbjöd vårt sällskap en mycket mer aristokratisk prägel. Föredragen höllos endast af professorerna, af deras amanuenser eller underläkare, det vill säga det var med högst desammas vederbörliga tillstånd, eller på deras uppmaning, som den unge doktorn upplät sin stämma, och så hörde det till bruket, att vederbörande professor därefter tillade några signande ord, sig själf till berömmelse. Om någon utom dessa bestämmelser vågade klyfva näbb som det heter, gick det honom ej väl. Vestigia terrent. Ibland, och så sker äfven nu, upptogs en fråga till allmän diskussion, och då drabbade andarne våldsamt samman — ja, man påstår i gamla tider äfven kropparne, men därom vet man ju ej något säkert, det är ju endast hörsägner, som kanske äro hopdiktade. Äfven nu kunna ganska våldsamma sammanstötningar

hus. Det var endast de årliga högtidsmiddagarna, som sammanförde medlemmarna till socialt samkväm. Då gick det minsann ej pjunkigt till, och många oförgätliga minnen har jag själf upplevat från 1870-talet och hört omtalas från ännu äldre tider, men att upptaga dessa, hör nu ej inom denna uppsats' ram.

Medan vårt hus på Jakobsgatan nybyggdes voro vi husvilla och fingo under några år vistas inom Militärsällskapets lokaler, den gången i det s. k. Brunkebergs Hotell. Då fingo vi de sybaritiska vanorna att stanna inom lokalen, spisa aftonvard och mången gång draga en liten spader. Dessa vanor följde oss sedan, och så grundade vi Läkaresällskapets klubb förening, som anordnade tisdagssamkväm, s. k. sociala fester för våra damer, högtidsmiddagarna o. s. v. Vi togo in viner direkt från Bordeaux, och en stor vetenskapsman, känd öfver hela världen, öfvervakade som den mest nitiske hofmästare hvarje vinbuteljs inrullering och utnyttjande.

När nu den allvarliga delen af tisdagssammanträdet är avslutad och maningsordet: "behagar sällskapet åtskiljas" utsagts, höres gongongen. De närvarande resa sig, det blir lif och rörelse i kretsen. Man ser där alla bärarna af våra förnämsta medicinska namn, gråhårsmännen, forskarna, de praktiserande läkarna. Åtskilliga af de äldre bege sig hem. En och annan åldring försmär dock ej att stanna kvar. De som känna sig hungriga, störta upp till vår stora sal, som ligger en trappa upp öfver den stora samlingsalen, där presteras utmärkta påbredda smörgåsar, öl, ja t. o. m. en liten sup, kaffe, m. m. I en våning ännu högre upp går sedan rätt gladt till. Där njuter man sitt sorgfria väsen och drar en liten spader i sitt vanliga koteri. Snart låta Sankta Klaras klockor småtimmarna manande ljuda, och man åtskiljes för att nästa tisdag genomgå samma program.

FRU LOTTY BRUZELIUS.

Svenska läkaresällskapets enda kvinnliga hedersledamot.

ALFRED LEVERTIN.

Bröllopet på Hyby

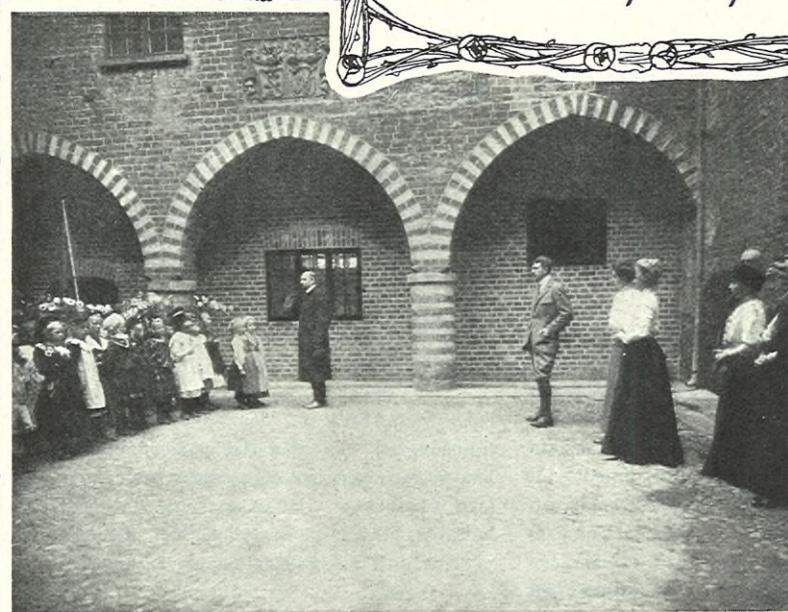
1. BRUDPARET PÅ HYBY, löjtnant H. Cederschiöld och fröken Margaretha Wrangel von Brehmer, omgifna af sina tärnor och marskalkar: 1. löjtn. H. von Holst, 2. fr. S. Gyllenstjerna, 3. löjtn. V. Montgomery-Cederhjelm, 4. fr. Anna Gyllenkrok, 5. fr. Elisabeth Wachtmeister, 6. fr. Ebba Tornerhjelm, 7. greve C. F. Piper, 8. löjtn. S. Gadd, 9. fr. Louise af Uggas, 10. fr. Ebba Wachtmeister, 11. fr. M. Adelborg, 12. löjtn. P. Cederschiöld, 13. fr. M. Cederschiöld, 14. baron H. von Blixen-Finecke, 15. löjtn. D. Bildt, 16. löjtn. C. Silverstolpe.

2. BRÖLLOPSSÄLLSKAPET PÅ HYBY församladt omkring kronprinsparet och de nyvigda: 1. greve C.

von Essen, 2. greve Beck-Friis, 3. kapt. Sjögren, 4. kammarherre J. Montgomery-Cederhjelm, 5. landshöfding Tornerhjelm, 6. greve L. Douglas, 7. grefvinna d'Otrante, 8. h. k. h. kronprinsen, 9. grefvinna Douglas, 10. h. k. h. kronprinsessan, 11. friherrinnan Coyet, 12. fru Sjögren f. Cederschiöld, 13. greve d'Otrante, 14. hoffröken Weidenhjelm, 15. fru Cederschiöld f. Montgomery, 16. greve C. A. Ehrensvärd, 17. friherrinnan I. Wrangel von Brehmer å Hyby, 18. generaldirektör Cederschiöld, 19. baron C. von Essen, 20. friherrinnan von Essen, 21. greve Tage Thott, 22. fru C. Tornerhjelm, 23. kammarherre G. Coyet, 24. baron Otto Thott, 25. baron H. Ramel, 26. baron A. Gyllenkrok.

Från Kronprinsparets besök på Torup

FRÅN KRONPRINSPARETS BESÖK Å TORUP HOS KAMMARHERRE OCH FRIHERRINNAN COYET. 1. SKOLBARNEN SJUNGA Å BORGGÅRDEN. 2. DE FURSTLIGA GÄSTERNÄ MED VÄRDFOLKET PÅ UTFÄRD I VAGN. FOTO FÖR IDUN AF ELINA NELANDER.

Ett fashionabelt Skånebröllop.

hammares pinsamt afpassade slag. Hon tyckte sig känna, hur hammaren föll, tungt och ihåligt, mot hennes hufvudskål och med hvarje slag väcktes pinande tankar till lif. Så vände hon sig åt sidan och såg att barnets bädd var borta.

Hennes egen mor lutade sig öfver henne.

— Är barnet också dött? frågade hon likgiltigt och vände ett par glanslösa ögon mot modern.

— Min älskade flicka, när du låg i feber, dog han ifrån oss. Vi gjorde allt som stod i vår förmåga, det måste du tro, men vi mäktade inte kvarhålla det flyende lifvet. Orden kvädes i en snyftning.

Men hon, som mottagit domen, försjönk i tankar. Hon måste vara en mycket onaturlig mor, som inte sörjde sitt barn. Hon kände dess bortgång närmast som en befrielse, ty nu var det inget som band henne fast vid lifvet. Men lifvet höll henne obarmhärtigt fast.

Människor visade henne sitt deltagande, men det var henne likgiltigt. Deras bref lågo oöppnade på hennes nattduksbord.

När hon kommit upp från sjuksängen, omhändertogs hon af släktingar. Själ kände hon sig oförmögen till hvarje handling och grubblade endast öfver, hvärför icke döden tagit äfven henne. Man visade henne undseende och hon gräde sig allt djupare in i sin smärta. Hon tänkte, att det ändå varit bättre, om hon fått behålla barnet, ty då skulle hon ägt något att lefva för. Nu stod hon utblottad på allt.

Tiden gick och hon tyckte, att hon som en mörk slagskugga fördystrade tillvaron för dem som beredt henne ett hem. Något af hennes forna spänstighet återvände, hon ville icke längre lefva af andras nåd. Hon var ung och kraftig, men hon lät andra skaffa sig det bröd, hon genom eget arbete kunde förvärfva. Hon tänkte på honom som stått henne nära, hur manligt skulle han icke burit en stor sorg. Den skulle böjt honom, men icke brutit honom och han skulle förstått att nyttja den i lifvets skola. Lifvet måste ju lefvas. Det hade endast törnen att bjuda henne, men där fanns nöd att lindra, sorg att hugna, hon behöfde inte känna sig öfverflödig, ty lifvet erbjöd så många tillfällen att vara till nytta för andra.

Hon lämnade släkt och vänner för att bli sjuksköterska. Sin sorg förvarade hon innerst i sitt hjärta som ett heligt minne. Trött och nedslagen, kunde hon finna styrka vid tanken på den lycka som en gång varit hennes. Då hon kunde hjälpa och trösta, kände hon det som en belöning, men hon måste stundom le, då hon såg hur människor trasade sönder lifvet för sig, hur de nedbrötos af små sorger och bekymmer och hon tänkte på, hur helig hon höll den stora sorg som drabbat henne, hur den renat och lyft henne.

“Syster“ tystnade och hennes ögon strålade med en stilla glans.

Plötsligt kände hon sin hand betäckas af kyssar och ett litet tårdränkt ansikte lyftes mot hennes eget.

— Och så ung som ni ännu är. Tack syster, ni har lärt mig något för lifvet. Något, som jag alltid skall gömma som ett minne af er, en maning till mig själf.

De båda kvinnorna omfamnade hvarandra. Syrenernas violetta klasar gungade för vinden och eldstrålarna tände flammande gnistor i de mörka och ljusa hårslingor som blandades med hvarann.

EN LYSANDE bröllopsfest ägde nyligen rum på det skånska herresätet Hyby. Brud och brudgum voro fröken Margaretha Wrangel von Brehmer, dotter till framlidne öfverstekammarjunkaren friherre W. Wrangel von Brehmer och hans maka, född Ehrensvärd, samt adjutanten hos kronprinsen löjtnanten vid Svea Lifgarde Hugo Cederschiöld. Kronprinsparet var med bland bröllopsgästerna, som för öfrigt utgjordes af ett stort antal representanter för vår adel.

Vigselceremonien förrättades i den för det högtidliga tillfället rikt smyckade Hyby kyrka och för öfrigt firades förmålningen med stor middag och bal. Vi meddela å föregående sida ett par bilder af bröllopskaran.

DEN POLEMISKA lilla diktoykel: “Vårt språk, det älskade svenska . . .” som fanns införd i Iduns näst senaste nummer, har vidt om i landsändarna kommit stort buller åstad. Och intet ondt i det! Den var afsedd till ett lystringsrop, och när vi utsände det, voro vi fullt beredda att få svar på tal allt efter hvars och ens sinnesart och ståndpunkt i den landsviktiga frågan. Glädjande att säga ha dock instämman varit i öfvervældigande majoritet. Ett stort antal tidningar har skyndat att gillande aftrycka dikten, vår redaktionstelefon har varit flitigt upptagen af entusiastiska tacksägare, till och med telegrafverket har anlitats, och dag från dag har högen växt på vårt skrifbord af hjärtliga och uppmuntande bref från män och kvinnor af skilda samhällsställningar i alla delar af vårt land, vittnande om, hur djupt svenska sinnen ha gripits af smärta och harm inför det våldförande af vår heligaste nationella arfvedel, som går under namn af “den Bergska stafningsreformen”.

VI VILJA ICKE undanhålla våra läsare ett par brottstycken som prof ur den rika samlingen. Så skriver en känd och uppburin diktare bland annat:

“Med synnerlig glädje har jag läst den på samma gång poetiska och indignerade protest, som i veckans nummer af Idun riktats mot våra språkvandaler. Stafningsukasen är endast ett bland de många symptomen af det skolmästarvälde, som hotar oss här i landet och som, därest det ej hämmas, blir olidligt. Det är halfbildningen, som med sin oerhörda brist på historiskt sinne och sin gränslösa själföfverskattnings vill sitta i högsätet och dekretera. Det finns en för närvarande dominerande politisk riktning, som söker förnorska vår författning, och därmed likar det sig ju väl, att det äfven hos oss etableras ett kombineradt klockare- och advokatvälde . . .

Iduns inlägg är ett bland de första jag sett från någon skönlitterär författare, och just därför är det så mycket mer glädjande. Det är för öfrigt anmärkningsvärdt att ytterst få af våra diktare ännu bekvämat sig till att “ukasstafva”.

Begreppen om frisinne ha i sanning blifvit underliga här i landet. Jag har t. ex. sett, hur hr Fridtjuf Berg i Svensk Läraretidning karakteriserar nystafningen som “frisinne” och anloppen däremot som “reaktion”. I sanning en sällsam begreppsförvirring, som slagord mäktat åstadkomma! Det skulle sålunda vara “frisinnadt” att icke låta vårt eget språk, liksom andra kulturspråk, utveckla sig fritt, utan beskära dess växt med skolmestareukaser! Men att vörda den naturliga utvecklingens lag, att ha kärlek till afspeglingsarna i det skrifna ordet

af vår folksjäls egenart — detta är “reaktion” enligt den patentfrisinnade uppfattningen i våra dagars Sverige.”

OCH SÅ HÄR skriver en annan framskjuten pennans man:

“Jag kan icke underlåta att säga Eder ett varmt och uppriktigt tack för er präktiga dikt om vårt språk, “det älskade svenska”. Den var som skriven ur mitt hjärta och säkert också ur tiotusentals andra svenskers. Ingen arbetare har ett mera fullkomnadt verktyg, ingen konstnär har ett ädlare, ett bildbarare material än vi pennans folk, ingen lider heller djupare af att se det våldföras af kärlekslösa händer. Det är mig ofattligt hur bildstormarne kunnat rekryteras äfven af författare, af dem för hvilka språkets växt och uttrycken för denna borde vara omgifna af samma ömhetskänslor, hvarmed man omfattar ett gammalt träd, en gammal byggnad, en gammal vana . . . Det är nivellerings ande, som går igen i språkförskämningen, hatet mot det anrika, förnäma, naturligt eleganta. De vilja göra vår ädelt vuxna svenska lik hvarje nyfabrikeradt patentspråk, för hvilket en genomförd fonetisk stafning är lika naturlig, som den är naturvidrig för ett gammalt språk . . .”

I ÄNNU ETT tredje bref heter det: “Ehuru jag kan förstå, att Ni, herr redaktör, skulle kunna finna denna skrivelse omotiverad, isynnerhet som eder ställning får anses alldeles oberoende af en obekant landtpastors omdöme och känslor, låter jag betänkligheterna vika och följer hjärtats maning att på detta sätt säga ett varmt och ärligt tack för tillfredsställsen af de oförgätliga intryck, ni gifvit mig och säkerligen tusentals svenskar genom eder ädla och fulltoniga dikt i Idun nr 41 för detta år — — — som tillika är så alltigenom sann, att inför densamma endast dilettanten kan undgå att känna vemod och harm öfver det ödesdigra våld, för hvilket vårt modersmål på själfva lagstiftningens väg varit utsatt. Då halfbildningen inom vårt land allt djärfvare börjar resa sitt hufvud för att vara med öfverallt och om möjligt söka bestämma öfver allt, skall den helt säkert icke heller lämna Eder, hrr redaktör, oantastad för hvad Ni så manligt och fosterländskt högsinnadt uttalat. Att den tid likväl skall komma, då Sverige och svenska språkets vänner skola minnas Eder under enhälligt erkännande och odelad tacksamhet, därom är jag öfvertygad.”

I SAMMA TONART — det varma svenska sinnets hjärteton — upprepas det dag efter dag, bref efter bref igenom. Där räknas präster och jurister, lärare och ämbetsmän, affärsmän och arbetare. Men där finnas också andra låtar. Rättvisan fordrar, att vi äfven af dem lämna ett par prof. Här kommer t. ex. just i skrivande stund ett telegram, afsändt af en sig så kallande “Språkman” från Färjestaden: “Håll er till prosan. Poesien ligger för högt för er. Ni urartar.” Ett litet älskvärdt *argumentum ad hominem* således!

En annan anhåller att i nästa nummer af Idun få följande frågor besvarade:

“Består ett språk i huru dät stavas?

Är icke språket dät som talas?

Är ett språk förstört därför att dät stavas så som dät uttalas?”

Har någon lust? Vi gitta det verkligen inte!

ATT SVENSK LÄRARETIDNING, hr Fridtjuf Bergs eget pressorgan, funnit vårt framträdande ovälkommet och gör sitt bästa att gyckla bort hela saken, är ju endast naturligt. Synd bara att den goda afsikten är bättre än framgången! Som tjänstvilliga medfigurer i den prydliga krigsdansen har den, betecknande nog, funnit den icke oberyktade Hallandsposten och de stockholmska kulturorganen Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. “Hur ljuft när bröder sänjas samman!”

Uppgit lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur

fullt tillförlitliga, moderna o. eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjölsmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellerin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster 1 kr.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till

Mästersamuelsgatan 43, Stockholm

Iduns Mönsterafd.

Den lyckliga barndoms- tiden.

af Sophie Elkan.

(Forts. fr. föregående n:r.)

MEN PÅ en gång, bäst de höggo, skakades ön som af den våldsammaste jordbävning. Det var så förfärligt, att också den allra modigaste, det var Pehrs far, trodde att hans sista stund var kommen. De ilade hals öfver hufvud ner till båten och hunno med knapp nöd att lägga ut och ro några famnar från den svarta ön, då den långsamt men med mycket skvalpande, frustande och buller sjönk ner i hafvet. Då förstodo matroserna, att det de landat vid ej var någon ö utan ett hafsdjur, som de sårat med sina yxor och som för att lisa sig för sina smärtor dök ner i hafvet. Skräcken, då de förstodo detta, följde dem i hela deras lif. Pehr Hultman säger, att hans far aldrig kunde glömma den synen, då odjuret tumlade om, försvann i djupet, och när han höll på att dö, ropade han gång på gång: 'Herre Jesus, djuret drar ner oss!' Jag har själf sett yxan och hållit den i min hand, så jag vet, att det är sant och att det har hänt så som jag har berättat det.»

John tystnade tvärt.

»Var det något mera?» frågade John Hall, då han såg, att gossens ögon stodo fulla af tårar.

John skakade på hufvudet.

»Det var det säkerligen. Jag ser på dig, att det är något, som du vill hemlighålla för mig.»

John vände bort hufvudet. Så sade han så lågt, att hans röst knappt hördes:

»Det är bara det, att jag ibland drömmer, att jag är med de andra på den svarta ön, som inte är någon ö. Jag känner hur den vacklar och sjunker under oss ner i hafvet och drar oss alla ner i djupet — för när jag är med — hinna vi inte ner till båten. Jag tycker inte om att berätta den historien,» tillade han häftigt, som om han svarat en inre röst, som befallt honom att göra det.

»Du skall inte höra på sådana historier, sir du, så drömmer du inte sådana drömmar. Och gå nu in till din mor, hon vill tala med dig om ditt främmande den tjugutredje december.»

John reste sig motvilligt och lade fågeln ifrån sig på skrifstolen. Då han gick förbi fadern, klappade denne honom på skuldran och sade:

»Du har en högst besynnerlig smak, min son. Du tycker om damm och dålig lukt och skepparhistorier. Det har jag aldrig gjort.»

John svarade häftigt: »Jag tycker inte om damm, därför att det är damm, och inte om dålig lukt, därför att det är dålig lukt, men jag frågar inte efter det, ifall jag får något annat i gengäld. Och det var inga skepparhistorier, det var sanning, men jag var enfaldig, som talade om den historien för söta far, jag visste ju, att den inte kunde intressera.»

»Allt som rör min son John intresserar mig, därom kan du vara förvissad,» sade John Hall allvarligt och klappade sonens hand. »Men gå nu till din mor, hon väntar dig i grå kabinetet.»

*

Fru Christina Hall var denna dag i sitt sombra och morbida humör, och det var med minen af en likbjuderska, som hon besvor sin son att ej sätta sig emot födelsedagsfirandet.

»Herre min Gud, att du skall bråka på

detta vis,» sade hon. »Att du alltid skall vara käringen mot strömmen! Bjuda vi inte gossarna som alltid på din födelsedag, så bli de onda på dig, och deras mödrar på mig. Herr Hall går alltid fri, men det blir jag, som får umgälla det. Och du får inte skaffa dig flere ovänner än du redan har, jag blir alldeles desperat, då jag tänker på hur du ställer det för dig!»

John hade satt sig på en stol bredvid modern uppe på fönsterpallen. Han satt och såg ut genom reflexionspegeln, medan hon talade.

Nu svarade han i sin allra trumpnaste ton:

»Förlidet är på min födelsedag var ju söta mor alldeles utom sig, därför att söta far skänkte fickur till alla gossarna. Då sade söta mor, att när det skulle vara sådana påhitt, vore det mycket bättre att inte fira födelsedagen alls. Sådant väcker ond blod och afund, sade söta mor. Och hvem vet, om inte söta far vill ge dem något i år också, och därför tycker jag, att söta mor skall tycka detsamma som i fjol, att det är bättre att inte göra någon födelsedagsfest alls.»

Fru Christina brast i gråt.

»Hvarken Medevi eller Loka kan hjälpa mig, stackare, som måste lefva i ständig ångest och oro,» snyftade hon. »Jag tycker, att allt hvad vi göra och allt hvad vi inte göra bringar fara och förtret. Jag vet hur många afundsmän vi ha, fast herr Hall inte vill tro mig. Han reder sig nog, men hur skall det gå för dig, stackare, som alltid bråkar.»

John såg ej längre ut genom reflexionspegeln. Han hade på en gång blifvit mycket allvarsam.

Plötsligen rusade han upp, alldeles blodröd i ansiktet.

»Nå, så bjud dem då, de uslingarna,» ropade han, i det han stampade i golvet och knöt händerna, hvarefter han krampaktigt snyftande hastade ur rummet.

*

Dagen före julafton, unge Johns födelsedag, var inne.

I den ena af de största salongerna hade uppdukats ett bord med födelsedagsgåfvorna. Där funnos syltade frukter hemförda från Ostindien i brokiga porslinsburkar, där funnos tårtor med inskriptioner, namn och årtal, där fanns en talande papegoja i förgylld bur, där låg en samling dyrbara kopparstick från England, några sällsynta medaljer och mynt, ett kostligt graveradt pitschaft och allra öfverst i ett mörkblått sammetsfodral två fint arbetade pistoler.

John Hall stod själf vid födelsedagsbordet och förevisade gåfvorna.

»Jag vill fästa din uppmärksamhet på hur konstskickligt inlagda dessa pistoler äro,» sade han. »Det är präktiga pistoler och du skall lära dig skjuta till måls med dem. En gosse skall tidigt lära sig skjuta, det är en manlig idrott.»

John synade pistolerna noga. »Skall jag skjuta till måls,» frågade han.

»Ja visst, min son.»

»Då måste jag ju först ladda pistolerna, och det är ganska besvärligt,» fortsatte han i en trött och ointresserad ton, i det han lade pistolerna tillbaka på bordet.

Men fadern tog genast upp dem och räckte honom dem.

»Du behöfver inte ladda själf, min son. Du är så rik, att du kan bestå dig att låta andra ladda,» tillade han skämtsamt.

En betjänt gick i detsamma genom rummet.

»Ladda de här vapnen för unga herrn,» sade John Hall.

När det skett och pistolerna åter lågo framför John, sade fadern:

»Nå, skjut nu, min son. Men sikta rätt.»

»På hvad skall jag sikta?» frågade John med vaknadt intresse.

»Kan du träffa ljuskronan?» John Hall pekade åt taket.

»Jag skall försöka.»

»Gör det, min son.»

John bet ihop tänderna och siktade länge, så gick skottet af och träffade den dyrbara venetianska ljuskronan, från hvilken de luftiga skära och blå glasblommorna föllo krossade ner på mattan.

John Hall nickade.

»Jag är stolt öfver ditt första skott, min son, du blir en skicklig jägare, du har anlag. Samla hop och plocka upp det där,» befallde han betjänten, som häpen visade sig i dörren, ditlockad af skottet och det klirrande ljudet från den sönderkrossade kronan.

Papegojan hade blifvit liksom vansinnig af skräck, hon skrek och slog och flaxade med vingarna mot det förgyllda gallret.

John själf var likblek. »Jag ville träffa,» mumlade han, »det kändes, som om jag skulle blifvit tokig, om jag inte träffat.»

*

Klockan var sju på aftonen, och inne i Johns rum var det ett oerhördt larmande och stojande. Där lekte, slogos, hojtade, skreko trettio vilda pojkar, alla söner till familjen Halls umgängesvännen, några jämnåriga med John, somliga betydligt äldre, andra yngre. Så många som hade kunnat hopsamlas af Johns kasserade leksaker — John hade för längesedan upphört att leka — voro inburna i rummet. En ungdom red på den stora gunghästen, som var ett verkligt under af en gunghäst, den hade riktig man och svans. Några andra exerceerade, iklädda fullständiga uniformer, som John Hall låtit komma från England. Några spelade teater, präktigt utstyrda i dräkter, upphämtade från den Hallska teaterns garderob. Ingenstädes i hela Göteborg roade sig gossarna som hos Halls, ej allenast fingo de inne i Johns rum stöja så mycket de behagade, där fanns också att tillgå i rikaste mått allt, som kunde fröjda glada pojkhjärtan.

Det var endast en af dessa många gossar, som ej roade sig, och det var den unge värden själf. Han måste som draken vakta sina skatter, och han gick oroligt omkring för att söka skydda dem.

»Den lådan får du inte röra,» ropade han, då en ung Brusewitz nyfiken drog ut den ena af kommodlådorna, där de fina spräckliga äggen lågo uppradade.

»Hvem vill se unge Johns fästmö?»

Det var Fredrik Damm, en vacker och vild pojke, som hade äntrat upp på ett skåp och nu stod med en uppstoppad apa i famnen.

»Skyldra gevär för John Halls fästmö,» ropade han till anföraren för den exerceerande truppen.

»Du gör den illa, ställ tillbaka den,» ropade John ängsligt.

Men unge Fredrik höll fast apan, kysste och klappade den.

»Så här smeker John Hall sin fästmö.»

John rusade på Fredrik, och en häftig kamp om apan började. Slutligen föll den, illa åtgången, med en duns i golvet. John var utom sig och gaf Fredrik en dundrande örfil, och ett vildt slagsmål var snart i full gång. Flere af gossarna skyndade till och hjälpte Fredrik, och John blef snart öfvervunnen.

Forts.)

Sveriges på en gång elegantaste och mest användbara modejournal för hemmen.

Iduns Modellkatalog

Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Kolorerad omslag. Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

Oumbärlig för alla sömmerkor och alla hem. . . . Nu är tid att prenumerera.

Tredje akten ur Eugen d'Alberts opera "Låglandet" på Kungl. Teatern. I midten: Marta (fru Lizell), Pedro (hr Nyblom) och Sebastiano (hr Strömberg). Atelier Jäger, oto.

EFTER DE STORA fenomenen Wagner och Bizet, hvilkas djupsinniga och skimrande tonspråk tyckes komma att höras genom tiderna med samma styrka som klassikerna Mozart och Beethoven, har Europa haft få eller inga originella dramatiska tonsättare att räkna med. Eugen Humperdinck väckte på sin tid förhoppningar om en ny musikens guldålder med sin sagoopera "Hans och Greta", men det praktfulla anslaget fick ingen fortsättning, och hvad Richard Strauss beträffar, har han visserligen skapat en ännu expressivare orkesterstil än själfva Richard Wagner, men under det i berusande färger målade skalet hittas endast en torr, smakfattig kärna.

Eugen d'Albert, hvars mycket omtalade opera "Låglandet" nu nått fram till vår stora lyriska scen, är heller ingen återlösare. Men hans verk intresserar det oaktadt genom musikens dramatiska uttrycksfullhet, hvilken får ersätta bristen på personlig stil.

Det är för resten löjligt att peka på förebilderna. Alla kunna icke vara skapande genier — en sådan andlig rikedom skulle snart aftrubba publikens känsla för originaliteten. Eklektikerna ha också sin mission, de äro trappstegen, som leda upp till den stora konstens tempelhall.

Innehållet i "Låglandet" är anlagdt på stark dramatisk effekt, men vi befinna oss också i Pyrenéernas bergland, där blodet är hett och lättflytande. Det förefaller som om något af pyrenéerfolkets anda och lynne inkarnerats hos våra operaartister, ty verket får ett för att vara på vår gråkalla breddgrad ovanligt energifyllt utförande.

Hr Strömberg, hvars talang redan på Oscars-teatern trädde i förgrunden, har här i godsägaren Sebastianos roll skapat en minnesvärd krafttyp af den brutale och hetsige älskaren, och vokalt fyller han med sin väl skolade och bärande röst mycket höga fordringar. Fru Lizells Marta är intelligent karaktäriserad och sängerskans stämma tyckes vinna i kraft med åren. Hr Nyblom, som äfven är operans översättare, visar i utförandet af herden Pedros roll att han är en dramatisk tenor af äkta skrot

och korn, och fröken Hesse med sitt skälmska och naiva skaplynnne firar en liten triumf i bondtösen Nuris parti, som för öfrigt intager genom älskvärd musikalisk karaktärstik. Alternande i hufvudrollerna uppträda hr Forssell, fru Lykseth-Schjerven och fröken Laurin, hvilket naturligtvis ger en intressant omväxling åt föreställningarna.

Hr Emil Lindens regi förtjänar det största erkännande, likaså hr Hjalmar Meissner för det duktiga dirigentskapet.

Vid den danske operasångaren Peter Cornelius' gästspel gafs oss än en gång ett välkommet tillfälle att få åhöra hela Nibelungen-cykeln, och tack vare dels att vår egen operas artistkår verkligen äger några förmågor, som tillägnat sig Wagnerstilen, dels att den danske gästens glänsande egenskaper som tolkare af Bayreuth-mästarens dikt icke sveko någon af aftnarne, blef cykelns uppförande en musikalisk fest — så pass solenn det är möjligt att åstadkomma tre dagsresor norr om Bayreuth.

Herr Cornelius Siegfried uppfyller alla rimliga kraf. Stämman är ljus, stark och bärande, och konstnären har den helt i sin makt. Dess varma välklang kan näppeligen tänkas bättre afpassad för Siegfrieds blonda hjältegestalt, den schwung och friskhet hvarmed tonen ansättes kastar liksom ett världjust sken öfver sången, och för det dramatiska utförandet är hr C. i lycklig besittning af ett käckt, lifsjublande ynglingalyinne, fullt af mod och hänförelse.

Därför blef smidesscenen något grandios och kärleksscenen med Brynhilda en känslöextas med flygande pulsar och helig yra. Af de våra intager hr Malms Mime första rangens plats — hvilket textuttal och hvilken säker dramatisk utmejsling af figuren! — samt fru Lykseth-Schjerven, hvars Brynhilda är en duktig konstnärlig skapelse.

*

Bernard Shaw är numera som barn i huset på stockholmsscenen. Förut har han skämtat, beskt och frätande, som han kan det. Men i "Mrs Warrens yrke" är han allvarlig. De som

där ta honom som rolighetsmakare förstå inte satir.

Mrs Warren drifver en lönande "affär" med filialer här och hvar i de stora världsstäderna, men bland fint och honnett folk talar man inte högt om den sortens affärsverksamhet. Hennes dotter har hållit sig obesmittad af den sedernas ruttenhet, hvilken gör moderns yrke lukrativt, men icke förty har flickans uppfostran betalats med moderns pengar. Då miss Warren blir underkunnig härom, tillbakavisar hon alla sin mors närmanden, och i en stor uppgörelsescen, där de båda kvinnornas vidt skilda lifsåskådningar bryta sig mot hvarandra, ger författaren i ett briljant replikskifte luft åt sin förbittring öfver en hycklande samhällsmoral.

Fru Fahlman spelar Mrs Warren, och den begåfvade artisen, som i förhållande till sin talang alltför litet användes i verkliga karaktärsuppgifter, ger af den på lifvets afvigside lefvande kvinnan en bild så äkta, så skakande i sin krasshet, så skärande i sitt hån och så gripande i betonet af moderskänslans hunger efter ömhet, att det ofta missbrukade ordet monumental om scenisk människoframställning här är fullt på sin plats.

De öfriga rollerna skötas jämväl med god artistisk ekonomi, men fru F. står dock i första planet. Till styckets framgång bidrager icke minst hr Hugo Vallentins utmärkta översättning, där ett smidigt och uttrycksfullt tal-språk lyser i hvarje replik.

Till verklig dramatisk diktkonst hör också den danske författaren Sophus Michaëlis' skådespel "Ett revolutionsbröllop", hvars effektfullt och konstnärligt behandlade motiv utgöres af en episod från franska revolutionen. Den intresseväckande handlingen, dialogens på en gång lyriska och manliga resning, karaktärsteckningens sanning — allt stämplar "Ett revolutionsbröllop" som ett första rangens verk och antyder att en förnyelsens vind håller på att blåsa upp i Danmarks dramatik.

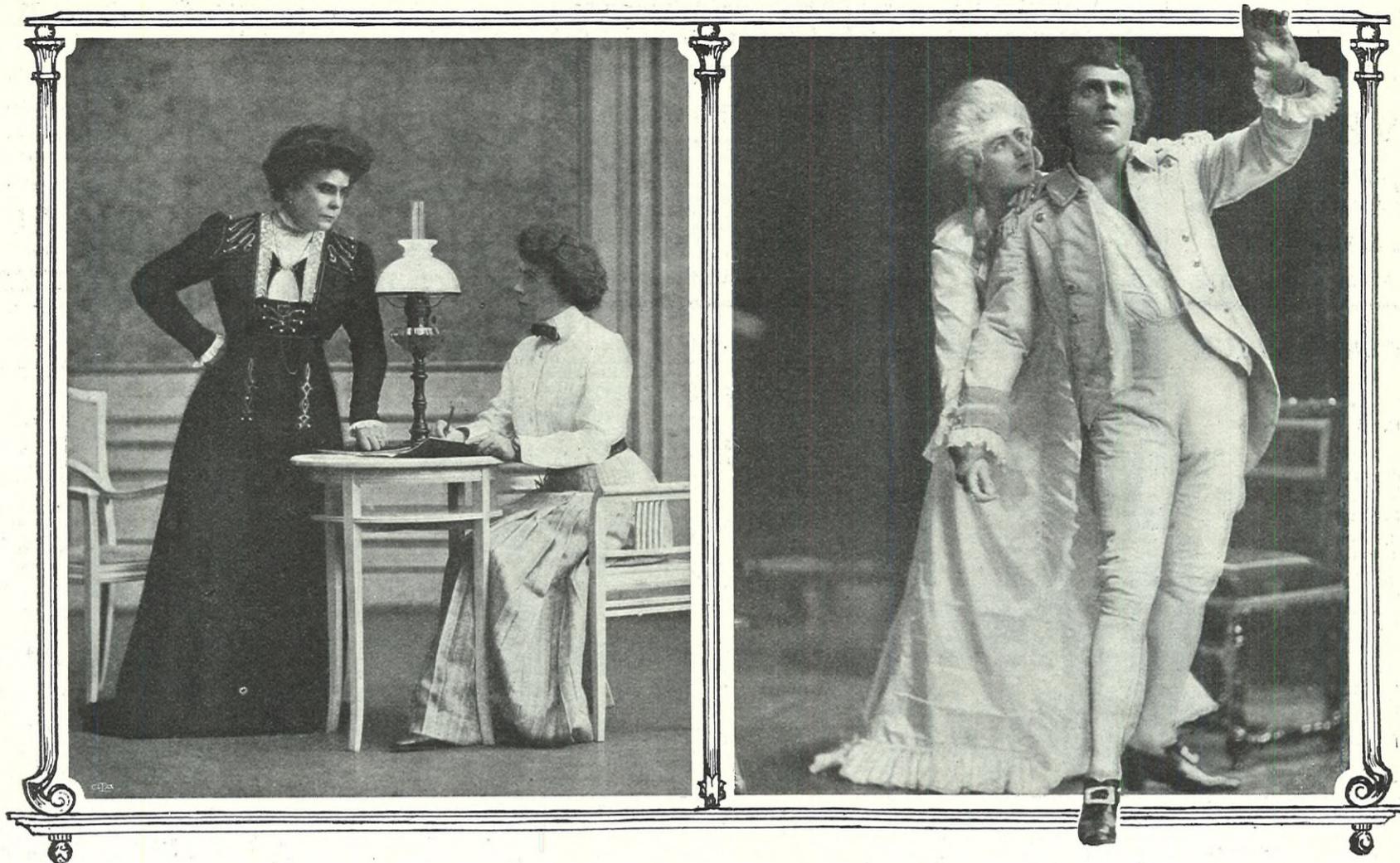
Utförandet bjuder på två helt förträffliga prestationer, den ena hr A. de Wahls framställning af revolutionskämpen Marc-Arron, och

4:de häftet af Mönstertidningen

Konstslöjden i Hemmet

har utkommit och innehåller bland annat: drifning i metall, läderplastik, träskärning, målning å skinn m. m.

Finnes att tillgå i hvarje bokhandel samt portofritt direkt från Exp. af Konstslöjden i Hemmet, Stockholm. Pris pr häfte 60 öre.

“Mrs Warrens yrke” på Svenska Teatern. Mrs Warren (fru Fahlman) och miss Warren (fröken Lindstedt) Atelier Jæger, foto.

“Ett revolutionsbröllop” på Kungl. Dramatiska teatern. Alaine d'Estoile (fru Torszel) och Marc-Arron (hr de Wahl). H. Hamnqvist foto.

den andra hr Olssons Montaloup, konvents-kommissarien, hvars kärftva manlighet skådespelaren tolkar med stor artistisk bravur. Hr de Wahls impulsiva och eldiga spelsätt sluter sig om typen Marc-Arron som trikån kring dansösen, och det är endast stämmans åska, som någon gång blir för stark.

Den intressant tecknade Alaine d'Estoile verkar i fru Astri Torsells framställning som en skir pastell — litet kraftigare färgsättning här och där vore dock önskvärd — och som emigranten Ernest de Tressailles är hr Gösta Hillberg rätt öfvertygande.

Att den variationsrika dramatik, som f. n. fyller programmen på Stockholms alltför många teatrar, också skulle utnyttja en så pass brännande fråga som den kvinnliga rösträttsrörelsen, var ju att vänta. Sten Stensson Stéens författare, hr John Wigforss, har gripit fatt i ämnet i sitt nya lustspel “Statsrådet Stéen — Kvinnornas man”, men något vidare har han ej lyckats få ut däraf. Stycket var för någon tid sedan föremål för ett längre omnämnande i Idun, hvarför vi nu inskränka oss till att påpeka dess uppförande på Södra teatern, i hvars rampljus det gjorde en ganska slät verkan. Det underhaltiga spelet bidrog också till det svaga intrycket, ty utom hr Norées goda utförande af hufvudrollen fanns det ingen, som fått något grepp på uppgifterna.

Trots den långvariga Wüllnerfebern, hvilken visade samma höga temperatur vid konstnärens afskedskonsert i lördags, fanns det ett starkt publikintresse öfrigt för Aino Ackté, hvars enda konsert hade lockat utsåldt hus.

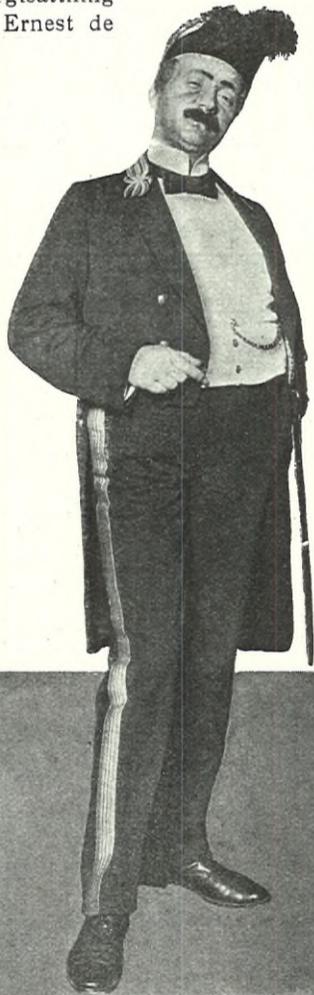
Hennes i bokstäflig mening granna sångkonst, plus det stora röst-materialet, gör henne alltid intressant på konsertestraden. Utom det nötta divanumret Thomas' Scene och aria ur Hamlet och ett par andra franska sånger sjöng fru Ackté bland annat kompositioner af sina landsmän Sibelius, Järnefelt och Merikanto samt Melartin, hvilka nummer med sin nationella färg blefvo aftonens bästa behållning.

Violinisten Kathleen Parlow, det förutvarande underbarnet, har nu andligt taladt vuxit ur den korta klädningen och står framför oss som en begynnande artist. Hennes violinspel äger saft och glans, flykt och stämning. Sist ha vi att i vår långa revy nämna två sångare Alexander Heinemann och Carlo Erics.

Den förre äger en utmärkt klangskön basbariton, som han behandlar med stor omsorg. Han sjunger medryckande vackert och förfogar öfver ett bedärande pianissimo. Dessutom besitter han den för hvarje sångare, som vill räknas till konstnärernas skara, nödvändiga intelligensen, hvarigenom sångens andliga innehåll kommer fullt till sin rätt.

Carlo Erics, svensk till börd, är likaledes en ny bekantskap för vår publik. Hans till omfånget mycket begränsade tenor klingade särskildt anslående i några gammalitalienska sånger, som upptogo en del af programmet vid hans konsert i Vetenskapsakademien. Hvad själfva sångsättet beträffar, har han ännu en del brister att bortarbета.

ARIEL.

Hr Norée som statsrådet Stéen på Södra Teatern. A. Blomberg, foto.

Kathleen Parlow.

Aino Ackté.

A. Heinemann.

Carlo Erics.

ANVÄND ENDAST SVENSK TVÄTTVÄL "SAVOLIN".

TEKN. A.-BOL. FLORA, GEFLE.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 25-31 OKT. 1908.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; laxrullader med skarpas; mjölk; kaffe eller te med korintkaka. Middag: Buljong med oststänger; bruten hummer med kokt majonnäs; stekt hare med brynt potatis och saader; valnötstårta.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; rysk salad (rester från söndag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Köttkroetter med champinjonsås; vinsoppa med skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; köttletter af kalkfyll med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Selleripuré; kokt torsk med senapsås och potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; stekta ägg med ansjovis; kaffe eller te. Middag: Spökad kallefver med potatis; krusbärskompott med vispad grädd och spritskransar.

TORSdag. Frukost: Smörgåsbord; marinerade lammkotletter med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; plättar med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; pannstek sall med potatis; kaffe eller te. Middag: Sjömansbiff à la Juno; helkokta äpplen med grädd.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; pyttä panna; mjölk; kaffe eller te. Middag: Artpuré med stekt bröd; kokt fläskkorf med potatismos.

RECEPT:

Laxrullader (f. 6 pers.). 6 hg. salt lax, 1/2 lit. mjölk, 2 rödbetor. Till garnering: Skarpas, 2 hårdkokta ägg, persilja.

Beredning: Laxen skäres i tunna skivfor och lägges i mjölk under 6 tim. Den inklappas därefter i en duk. Rödbetorna skäras i tjocka strimlor. Laxskivforna rullas ihop med en rödbetstrimla i hvarje. Rulladerna ställas på ett aflångt fat, skarpasas hälls öfver och anrättningen garneras med de hårdkokta äggen skurna i klyftor samt krupsersilja.

Kokt majonnäs (f. 6 pers.). 3 msk. smör (60 gr.), 5 msk. mjöl, 1/2 tsk. engelsk senap, 6 dcl. vatten, 3-4 äggulor, saften af 1/2 citron, 3 tsk. vainsäger, 4 msk. fin matolja, salt, socker, 2 dcl. tjock grädd.

Beredning: Smör, mjöl och senap sammanröses, det kalla vattnet tillsättes litet i sänder, under flitig rörning och såsen får koka 20 min. Den passeras därefter och röres tills den blir kall, då äggulorna, en i sänder röras och såsen arbetas med slef omkring 1/2 tim. under det att oljan, citronsaften och vainsäger tillsätts dropvis. Såsen afsmakas med salt och socker och sist tillsättes den till hårdt skum slagna grädden. Den serveras i särskild säska eller som garnering omkring fisk och kött.

Valnötstårta (f. 6 pers.). 300 gr. valnötter, 6 ägg, 20 gr. strösocker, 70 gr. potatismjöl.

Till pannan: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. fint stötta skorpor.

Till garnering: 5 dl. tjock grädd.

Beredning: Valnötterna knäckas, en tredjedel af dem (de helaste) sparas till garnering af tårtan, en tredjedel hackas fint med knif och resten drifves genom mandelkvarn.

En tackjärspanna smörjes med kallt smör och beströms med de stötta skorpor.

VÄRGÅRDA

(Kungl. Hofleverantör)

HAFREGRYN • HAFREMJÖL

Vid beredningen bortslapas icke - såsom ofta sker för att gifva grynen hvitare färg - den gulaktiga, näringsrika proteinhinnan. Genom bevarande af denna blifver gröten mera näringsrik, fäsmakande och fast (ej lös och slemmig).

Obs. Den extra kvalitén i paketerna

Äggulorna och hvitorna skiljas. Gulorna röres med sockret 3/4 tim., under tiden tillsättes 3 ggr. 1 msk. vatten. De malda valnötterna tillsätts jämte det väl torra potatismjölet. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna. Smeten slås i den smorda pannan och gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 3/4 tim. Tårtan stjälpes upp efter 10 min. och får kallna. Den delas då i tvänne boktnar. Grädden vispas till hårdt skum. Tårtan fylls med 1/3 af grädden, blandad med de hackade valnötterna. En del af grädden bredes ut öfver tårtan och med resten garneras tårtan i rutor, genom garneringsträtt. I rutorna läggs de hela valnötterna. Tårtan kan äfven garneras med frukt och gelé.

Köttkroetter (f. 6 pers.). 1 lit. kött eller stekt kött, 2 1/2 msk. smör (50 gr.), 4 msk. mjöl, 4 kkp. buljong, salt, hvitpeppar, 1 äggula.

Till panering: 2 ägg, 2 kkp. stötta skorpor.

Till kokning: 1 kg. flottyr.

Beredning: Köttet skäres i fina tärningar. Smör och mjöl sammanröses, buljongen påspädes och såsen får koka 10 min., köttet lägges och stufningen får ett uppkok, hvarefter den afsmakas med kryddorna, och äggulan tillsättes. Massan utbreddes på ett flatt fat att kallna. Af köttmassan formas aflångt runda kroetter. De rullas i stötta skorpor, doppas i de uppvispade äggen, och rullas åter i stötta skorpor, hvarefter de få stå och stelna 1 tim.

Flottytren upphettas och när en tunn blå rök stiger upp från ytan, nedläggs kroetterna, och få koka gulbruna, då de uppläggas på gräppaper att aftrina. De garneras med persilja och serveras med champinjonsås.

Selleripuré (f. 6 pers.). 2 stora selleri, 3/4 lit. vatten, 2 lit. buljong, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, hvitpeppar, salt, 1-2 msk. sherry, 1-2 äggulor.

Beredning: Selleriet skalas sköljes, påsättes i 3/4 lit. vatten och får koka mjukt. Ett selleri fräntages och skäres i tärningar, som serveras i soppan. Det öfriga passeras. Smör och mjöl sammanröses, purén jämte buljongen påspädes och soppan får koka 10 min. Den afsmakas med kryddorna och sherry. Äggulorna vispas upp i soppskålen och soppan tillsätts under stark vispning. Selleritärningarna läggs och soppan serveras med frikadeller eller rostadt bröd.

Marinerade lammkotletter (f. 6 pers.). 12 lammkotletter, 50 gr. späck, 50 gr. salt oxtung, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 2 msk. ättika, 2 msk. matolja.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 3 dcl. brun kalfbuljong, 1 msk. maderira, 1 msk. smör (20 gr.).

Till garnering: 1 burk champinjoner.

Beredning: Kotletterna tvättas med en duk doppad i het vatten, putas så att de få en vacker form. De späckas därefter med späcket och tungan skurna i fina strimlor, läggs på ett fat, kryddas och begyutes med ättikan och matolja samt få ligga 1 tim. De inklappas lätt i en köttbandduk, stekas vackert bruna i smöret och uppläggas på varmt serveringsfat. Pannan urvispas med den heta buljongen och vinet och såsen hälls öfver kotletterna. De garneras med champinjoner skurna i skivfor och frästa i smöret samt serveras med fransk- eller spritsad potatis.

Sjömansbiff à la Juno (f. 6 pers.). 1,3 kg. benfritt innanlår eller bifffött, 3 tsk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 4 msk. smör (80 gr.), 2 msk. fint hackad portugisisk lök, 2 hg. kokt, rökt skinka, 1 1/2 lit. rå potatis, 8 dcl. efterbuljong, 2 dcl. hvitt franskt vin eller pilsner.

SOLO-KÄFFE

från

A.-B. Malmö Kaffekompani.

H. M. Konungens Hofleverantör

Magnetiskt förädladt enligt svenskt patentet n:o 20016 är

det bästa, renaste och drygaste

JÄVA-KÄFFE

som finnes i marknaden och säljes i femton olika Javablandningar i rikens förnämsta Kaffe- och Specialaffärer

Till pannan: 1/2 msk. smör (10 gr.).

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i het vatten, skäres i omkring 2 cm. tjocka skivfor, hvilka buktas lätt på båda sidor och beströps peppar och salt. En tackjärspanna upphettas långsamt, smöret brynes däri, bifffarna läggs och stekes i min. på hvarje sida. De uppläggas och pannan urvispas med den heta buljongen och såsen tillvaratages.

Löken skalas och hackas fint. Skinkan skäres i skivfor. Potatisen skalas och skäres i 1/2 cm. tjocka skivfor. En kopparpanna med tätt slutande lock smörjes med kallt smör, däri lägges ett hvar biffar och lök, därpå ett hvar skinka och potatis, så lägges allt hvarvis, öfversta hvarvet bör vara potatis. Biffsåsen påhälls och bör stå upp till öfversta hvarvet. Anrättningen får sakta koka 2 tim. hvarvet vinet tillsättes och kokningen fortsättes 1/2 tim.

Biffen serveras direkt ur pannan.

Potatismos (f. 6 pers.). 2 lit. potatis, vatten, salt, 3 kkp. mjöl, 2 msk. smör (40 gr.), 1/2 msk. socker, 1 tsk. salt, (1 äggula).

Beredning: Potatisen borstas ren, skalas, kokas och pressas genom purépress. Mjölken kokas upp och tillsättes litet i sänder, under det mo-et arbetas väl med en gaffel. Sist nedröres det kalla smöret och moset afsmakas med socker och salt.

Om så önskas tillsättes en äggula, hvarefter moset får sjuda öfver elden.

ANNONSFR skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

EN anspråkslös musikalisk och gladlyst bättre flicka (ej under 20 år) som är kunnig i matlagning samt villig att deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål, erhåller plats i mindre familj i jan. 1909 om foto., betygsskrifter och rekomm. samt uppgift om löneanspråk sändas till »Familjemedlem 1909», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Husföreståndarinna.

Medelålders statens tjänsteman söker härmed en verkligt bildad, godhjärtad, musikalisk, yngre flicka eller änka af god familj samt med sinne för hemtrefnad, att förestå enkelt men mycket godt hem i medelstor stad i södra Sverige. Sommarvistelse på landet. Jungfru finnes. Svar med foto, till »Intresse», S. Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

TROENDE flicka mellan 20-25 år önskas uti enkelt handshus i landsortstad där jungfru finnes, att vara fun behjälplig uti hemnets skötande, bör vara kunnig uti enklare matlagning och bakning samt hjälpa till med sömnad. Svar lämnas till fröken Hilma Johansson, Villavägen 4, Stockholm, Adr. kapten Wallenberg.

Husföreståndarinneplats.

Flicka af aktad familj, ej öfver 27 år, villig och kompetent att med tillhjälp af jungfru sköta ett mindre ungarshem, erhåller plats i början af nov. om rekomm., pret., jämte uppgift på ålder och foto. sändes i bref märkt »Lady», Iduns exp.

TROENDE flicka, hurtig och glad, helst musikalisk, får treflig plats hos ensam fruntimmer. Svar med foto, och rekomm. till »Hjälp och sällskap», Iduns exp. f. v. b.

ALLVARLIG bildad dam (ålder 25-40 år), af god familj, villig att med biträde af daghjälp för gröfre sysslor, sköta hushållet för medelålders ungarherre erhåller plats. Svar med uppgift å ref. etc. till »A. 9681», Iduns exp., Sthlm.

BARNFRÖKEN, anspråkslös och med vänligt sätt, kunnig i sömnad och vilig deltaga i lättare hushållsgöromål erhåller genast plats i familj där tre mindre barn finnes. Svar med foto, och löneanspråk till »M. Z., Oskarshamn p. r.

ENKEL, barnkär flicka, får mot fritt vivre plats som barnfröken åt 2 barn på bruk i Västmanland om svar insändes till »Agh», Iduns exp., Sthlm.

Bildad husföreståndarinna.

26-30-årig, af god familj och behagligt yttre, sökes till renommeradt, bättre ungarshem, bekväm självständig tramtidspats. Endast svar åtföljda af foto. under märke »Nu eller vären», Sydöns Annonsbyrå, Hornsgatan 49, Stockholm.

SOM hjälp och sällskap erueller ung flicka plats i liten familj mot fritt vivre. Piano finnes! Svar märkt »Genast 1908», Iduns exp.

PLATS i tjänstestannaren i Stockholm för 1:sa nov. enkel bildad flicka, kunnig i matlagning. Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B. Sthlm.

BARNFRÖKEN. En bättre flicka ej för ung, som är van vid spåda barns skötsel, erhåller genast god plats i familj i Borås, om svar jämte betyg, foto, och lönepret., sändes till »Fru E. S.», Box 30, Borås.

OBS!

Är det någon äldre eller yngre frisk och snäll bättre flicka, som saknar föräldrar och hem och önskar ett sådant samt vil vara ensam dotter till hjälp och sällskap mot fritt vivre eller någon liten lön i ett landbrukarhem på landet. Svar helst med foto, som återsändes då porto medföljer, till »Elm», Kungsbacka Postkontor f. v. b.

BILDAD, anspråkslös flicka, kunnig i matlagning, och hvad till ett landhushålls skötande hör, får plats i nov. så då frun tillhanda. Svar omg. med foto., löneanspråk och rekomm. fru H. Petersson, Bryggeriet, Sollefteå.

Bildad ensamjungfru

frisk och stark, kunnig i matlagning. Helst i nov. i liten läkarfamilj (östgötastad). Lönepret., foto., betyg, ref. till »Familjemedlem M. H.», Sthlm 6 p. r.

För en betalande

Landtbrukselev

finnes plats efter 1 nov. vid Gustafsbergs gård pr Kristinehamn.

PLATSSÖKANDE

ENGELSKA önskar plats den 24 okt. i Stockholm för 1 eller 2 barn, ej under 4 år. Goda betyg och rekomm. finnes. Svar till »Miss Deverias», Iduns exp., Sthlm.

HUSFORESTANDARINNE- eller hushållerskeplats önskas af intelligent flicka af god familj, hos bättre ungarherre eller änkanen. Kunnig i allt som fordras i ett ordentligt hems skötande samt enkel och finare matlagning. Svar till »Ordningssinne», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

EFTER 1 november önskar jag mig plats i ett hem och hoppas jag där kunna blifva till god hjälp och nytta. Svar till »Hvem vill», Stockholms Dagblads hufvudkontor.

BILDAD, hushållsven flicka önskar komma i godt hem antingen som sällskap och hjälp, eller att förestå något dylikt. Svar märkt »L. F. H.», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. f. v. b.

UNG läraoinna önskar, under tiden 15 nov.-15 febr., att mot fritt vivre och resa, komma i bildad familj för att deltaga i husliga sysslor. Svar före 1 nov. till Lärarinna vid Hornsboda, Hycklinge.

EXAM. kv. sjukgymnast önskar plats. Goda rekomm. Svar till »Sjukgymnast 1908», Iduns exp.

BILDAD huslig flicka, frisk o. glad, önskar plats genast. Fina betyg från läroverk o. inneh. guvernantplats. Svar till »21 år 08», Iduns exp.

SJUKSKÖTERSKA som genomgått prakt. o. teoretisk kurs, önskar privatvård, eller plats som afdelningsköterska på lasarett. Svar inom 8 dagar till »Sjuksköterska Ada 23», Kristianstad p. r.

BÄTTRE föräldralös stadgad flicka önskar på nyåret plats att ensam sköta ett mindre hushåll. Helst hos ensam äldre herre eller dam. Utträttar gärna alla förek. sysslor. Goda rek. Svar till »Duglig och anspråkslös. Laholm p. r.

PLATS i familj omkring den 15 nov. önskas af anspråkslös flicka villig hjälpa till med alla i ett hus förekommande göromål. Svar märkt »Nov. 1908», Anundsjö p. r.

UNG sjuksköterska önskar, för erhallande af ombytte, plats som hjälp o. sällskap i familj helst på landet. Svar till »Fritt vivre», Iduns exp.

UNG flicka, som genomgått priv. o. hand-skola, samt är komp. att undervisa, önskar nu genast plats, helst på landet, är äfven villig att hjälpa till m. lättare göromål i hemmet. Svar till »21 år», Stockholm. p. r.

PLATS att förestå bättre ungh. eller äldre familj hem helst i Sthlm, önskas af ung bild. husl. fl. Bet. fr. hushållssk. och föreg. pl. Svar till »Smar», J. W. Reséns Annonsbyrå, Norrköping.

UNG flicka, kunnig i alla inom hus förekommande sysslor söker plats i små familj. Lön önskvärd. Svar genast till »Medlem af familjen, Iduns exp.

För barnens hud är det ytterst nödvändigt att den mildaste och finaste tvål användes

“Hylins öfverfettade Barntvål”

besitter dessa egenskaper, och den har därigenom blifvit oumbärlig för barnkammaren.

Hylin & Co. Fabr. Aktiebolag,

Kungl. Hofleverantör,
Stockholm.

FRAN den 15 jan. el. 1 febr. söker ordentlig o. arbetsam 22-årig flicka, mot fritt vivre och att anses som familjemedlem, plats på större landegendom el. i prästgård för att få lära hushållsgöromål. Är villig deltaga i alla inomhus förek. göromål. Tack-sam för svar märkt, »Januari 1909», Göteborg 4, p. r.

VÄRDINNEPLATS. Bildad, flicka med förmåga och vana att ordna och sköta bättre hem söker lämplig plats. Betyg finnes. Svar till »Plikttrogen» Kungsäter p. r.

Värdinneplats

önskas på grund af dödsfall af bildad medelålders dam af god familj och med bästa ref. Sökanden har mångårig vana samt levande intresse för sitt arbete, är frisk och barnkär, har godt lynne och förmåga att handfäva tjänare. Svar till »Verkligt duglig», Iduns exp.

EN bättre, hushållsven flicka önskar till 1 nov. plats i familj, där jungfru finnes, att under fruns ledning sköta hushållet. Genomgått hushållskurs. Kunnig i alla inomhus förekommande göromål. Svar till »Familjemedlem 1908», Stigtomta p. r.

MASSOS, bildad, medelålders, rek. af läkare, söker anställning i mindre familj eller hos ensam person (kristligt sinnad), i behof af massage eller lindrig sjukvård samt sällskap. Sökanden är villig förestå hemmet. Fröken L. Munk, Samariterhemmet, Uppsala.

EN BÄTTRE flicka som är van att arbeta och hemma i alla husliga sysslor önskar plats i god familj. Svar till »Marta», Iduns exp.

SNÄLL, 20-årig landbrukareddotter, kunnig i enkel matlagning och bakning, önskar plats i bildadt hem som hjälpreta och familjemedlem. »H. G.», Gistad.

MUSIKALISK flicka önskar plats som hjälp och sällskap i familj där barn finnes. Helst i Stockholm eller dess närhet. Svar märkt »Villig 21 år», Iduns exp.

EX. sjuksköterska önskar plats, helst i Sthlm eller omnejd. Svar till »Sjuksköterska», Tumba p. r.

JUNGE Deutsche, geprüfte französische Lehrerin, die englisch flissend spricht, sucht Platz in Familie oder Schule. Konservatorisch gebildete Musiklehrerin. Beste Ref. Antworte: »Hannoveranerinn», Iduns exp., Sthlm.

UNG bättre musikalisk flicka önskar plats i familj som husmoders hjälp, helst där barn finnes. Kunnig i sömnad och handarbete. Svar till »22 år», Oskarshamn p. r.

HUSLIG bättre flicka önskar plats i familj som hjälp och sällskap. Svar till »Arbetsam», Kolbäck.

MUSIKALISK och konstintresserad flicka söker plats som sällskap och hjälp. Kunnig i matlagning, handarb., klädsömnad och konstväfnad. Svar till »Familjemedlem E. G.», Iduns exp.

21-ÅRIG bildad flicka önskar snarast plats, helst i Stockholm eller dess närhet att deltaga i skrifögromål och husliga sysslor. Är van vid i ett hem förefallande göromål. Fullt kunnig i tyska språket. Lön önskas. Svar till »Tack-sam», Iduns exp.

EN i landtbruksgöromål skicklig, såsom inspektör och arbetsledare väl vitsordad medelålders ogift man, söker anställning vid större eller mindre landbruk. Små pretentioner. Utmärkta betyg om pålitlighet, skötsamhet och duglighet (ett 7-årigt bet. som inspektör). Sydsvenska Förmedlingsbyrån, Grynbdogatan 13 B II. Malmö.

INACKORDERING önskas till 15 nov. eller 1 dec. af en å två damer med fast anställning i ett godt och vänligt hem och där hemlif kan påräknas. Svar med pris och närmare upplysningar till »A. & H.», Iduns exp.

NÅGRA unga flickor, som önska lära hushåll och handarbeten (eventuell språk), emottagas i godt och trefligt hem i Söuermanland. Piano finnes. Pris 50 kr. pr mån. Svar till »Gladt hem», Baggetorp.

GOSSAR, som önska konfirmandundervisning eller handledning i skollånen, mottagas till inack. efter 1 nov. hos komminister teol. lic. Anton Kullenberg, Fleninge pr Odåkra (1 mil från Helsingborg).